

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 152 (5383) 24 avqust 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev Bakıdakı 257 nömrəli məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olub

9

Ermenistanda sosial
gərginlik davam edir

3

Bakıda Qlobal
Gənc Liderlər Forumu
baş çatıb

16

Norveç və San-Marino
yığmaları ilə oyunlar
üçün Azərbaycan
millisinin heyəti açıqlanıb

24 avqust 2017-ci il

Prezident İlham Əliyev Bakıdakı 257 nömrəli məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olub

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev "Əhalinin içməli su ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına dair əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 17 mart tarixli 2754 nömrəli Sərəncamında dəyişikliklər edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Şirvan Əbilovun "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikasının ictimai həyatında fəal iştirakına görə Şirvan Rəşid oğlu Əbilov "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsin.

* * *

Prezident İlham Əliyev Nazirlər Kabineti Aparatının strukturunun təsdiq edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

* * *

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ukrayna Prezidenti Petro Poroşenkoya təbrik məktubu ünvanlayıb. Təbrikdə deyilir: "Hörmətli cənab Prezident, Ukraynanın milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və Sizin simanızda bütün xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edirəm. Azərbaycan ilə Ukrayna arasındakı ənənəvi dostluq əlaqələri, qarşılıqlı surətdə faydalı əməkdaşlığımız dövlətlərarası münasibətlərimizin inkişafı üçün möhkəm bünövrədir. İnanıram ki, bu münasibətlər xalqlarımızın mənafələrinə uyğun olaraq bundan sonra da inkişaf edəcək və möhkəmlənəcəkdir.

Bu əlamətdar gündə Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə uğurlar, dost Ukrayna xalqına əmin-amanlıq və firavanlıq arzulayıram".

danlıqla da təchiz edilib. Təhsil müəssisəsinin heyətində abadlıq işləri aparılıb, yaşıllıqlar salınıb, işıqlandırma sistemi quraşdırılıb.

Yeni korpus Prezident İlham Əliyevin 2014-cü ildə imzaladığı Sərəncamla təsdiq edilmiş "2014-2016-cı illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı"nın Tədbirlər Planında təhsil sahəsi üzrə nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrasına uyğun olaraq inşa edilib. Burada 24 sinif otağı, 1 informatika kabinet, fizika, kimya və biologiya laboratoriyaları var. 672 şagird yerlik əlavə korpus təhsil ocağında birnövbəli dərəcə rejiminə keçməyə imkan yaradır. Yeni korpusun istifadəyə verilməsi ilə 257 nömrəli tam orta məktəb 1848 şagird yerlik olacaq. Müasir səviyyədə inşa edilən binada videomüşahidə və yanğın xəbərdarlığı sistemləri yaradılıb. Yeni korpus internet, mebel-inventar və digər zəruri ava-

Avqustun 23-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakının Xətai rayonundakı 257 nömrəli tam orta məktəbin əsaslı təmir edilən və yenidən qurulan mövcud binasında, həmçinin yeni tikilən korpusunda yaradılan şəraitlə tanış olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov yeni korpusda görülən işlər barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi.

Bildirildi ki, məktəbin 1176 şagird yerlik mövcud korpusu 1974-cü ildən fəaliyyət göstərir. Məktəbdə 38 sinif, 3 informatika, 3 laboratoriya, idman və akt zal-

ları, yeməkhana var. Bu təhsil ocağının mövcud korpusu Prezident İlham Əliyevin 2011-ci ildə imzaladığı Sərəncamla təsdiq edilmiş "2011-2013-cü illərdə Ba-

kı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı"nın Tədbirlər Planına uyğun olaraq əsaslı təmir edilib. Burada şagirdlərin yüksək səviyyədə təhsil almaları üçün hertərəfli şərait yaradılıb, otaqlar zəruri dərəcə vəsaitləri ilə təchiz edilib.

Məktəbin yeni tikilən korpusu üçmərtəbəlidir. Foyədə ulu öndər Heydər Əliyevin, Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın təhsil sahəsinə göstərdikləri diqqəti əks etdirən fotostend quraşdırılıb.

Bakıda Qlobal Gənc Liderlər Forumu başa çatıb

Diasporla iş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin (NGBM) təşkilatçılığı ilə Bakıda keçirilən Qlobal Gənc Liderlər Forumu avqustun 23-də işini başa çatdırıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Forumun bağlanış mərasimində çıxış edən NGBM-in həmsədri, Dünya Bankının keçmiş vitse-prezidenti İsmail Serageldin Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin ənənəvi olaraq dünyanın tanınmış ictimai-siyasi xadimlərinin, o cümlədən sabiq prezidentlərin iştirakı ilə mühüm mövzuların müzakirə olunduğu beynəlxalq forum, konfrans və digər tədbirlər təşkil etdiyini bildirib. Qeyd edib ki, Bakıda keçirilən Qlobal Gənc Liderlər Forumu gələcəyin liderlərinin ideya və təşəbbüslərinin öyrənilməsi, onlar arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi və nüfuzlu ictimai-siyasi xadimlərin zəngin təcrübələrindən bəhrələnmək imkanı baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır. Dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan gənc liderlər nəsillərarası dialoq imkanından bəhrələnərək, beynəlxalq

sülhün və əməkdaşlığın inkişafına mühüm töhfə verən bu yaxşı imkandan səmərəli istifadə edərək maraqlı müzakirələr apardılar. İ.Serageldin Qlobal Gənc Liderlər Forumunun yüksək səviyyədə təşkil edilməsinə və Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinə fəal dəstəyinə görə Azərbaycan dövlətinə minnətdarlığını bildirib. Sonda Forum iştirakçıları xatirə şəkli çəkirdilər. Bununla da Qlobal Gənc Liderlər Forumuna yekun vurulub.

Qeyd edək ki, avqustun 21-də işə başlayan Forumda dünyanın 80-dək aparıcı gənc lider və tədqiqatçısı iştirak qatılıb. Həmçinin Şvarzman, Rodos, Fulbrayt, Marşal, Truman, Mitçel, Geys kimi nüfuzlu proqramlar tədbirdə təmsil olunub.

Harvard, Oksford, Kaliforniya, Monpelye, London İqtisadi və Siyasi Elmlər Məktəbi, Toronto, Tsinxua, Leypsiq, Corctaun, Corc Vaşinqton, Sarbon, Sapienza, Con Hopkins, Pekin, Princeton, Kornell, Yel, Stanford, Braun, Kolumbiya, Liverpul, Paris İqtisadiyyat Məktəbi, Çikaqo, Notr Dam, Mi-

çiqan, Rotterdam, Barselona universitetləri kimi nüfuzlu ali təhsil ocaqlarının nümayəndələri, habelə bir sıra gənc iş adamları da bu mühüm tədbirdə iştirak ediblər. Bundan başqa, Forumda bezi ölkələrin sabiq dövlət və hökumət başçıları, nüfuzlu ictimai xadimlər, habelə iri korporasiyaların rəhbərlərindən ibarət 20-yə yaxın ali səviyyəli qonaq da qatılıb.

Forumda liderliyin fərdi qiymətləndirilməsi, müasir dövrün ehtiyac duyduğu liderlik formaları, qadın və kişi liderliyi arasındakı fərqlər, həmçinin liderliyin daxili və xarici hüdudları müzakirə olunub, debatlar təşkil edilib. Tədbir iştirakçıları "Mənə görə liderlik nədir?", "Liderliyi necə öyrənmək olar?", "Qadın və kişilər fərqli şəkildə liderlik edirlərmi?", "Mədəniyyətlər fərqli yol göstərir?" kimi suallar ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Qlobal Gənc Liderlər Forumu gənc liderləri sabiq və indiki dövlət başçıları ilə əlaqələndirən, liderliyin bir çox meyarlarnı tədqiq edən yeni platformadır.

Gənclər və idman naziri Qəbələdə vətəndaşları qəbul edib

Avqustun 23-də gənclər və idman naziri Azad Rəhimov Qəbələ şəhərində Balakən, Qax, Qəbələ, Oğuz, Zaqatala, Şəki, İsmayilli şəhər və rayonlarının sakinlərini qəbul edib. Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, qəbulda 20-dən artıq vətəndaşın müraciətinə baxılıb.

Gənclər sahəsi üzrə müraciətlər əsasən qeyri-hökumət gənclər təşkilatlarının yaradılması, layihələrin maliyyələşdirilməsi, gənclərin beynəlxalq layihələrdə iştirakı, istirahət düşərgələrinin təşkili, gənclər mərkəzlərinin müvafiq avadanlıqla təmin edilməsi və fəaliyyətinə aid olub. İdman sahəsi üzrə müraciətləri isə fəxri adların verilməsi, idman mərkəzlərinin zəruri avadanlıqla təmin olunması, Olimpiya İdman komplekslərinin, idman qurğularının tikintisi və təmiri, Uşaq Gənclər və İdman mərkəzlərinin (UGİM) və bölmələrin yaradılması, idmançıların beynəlxalq yarışlarda iştirakı məsələləri təşkil edib. Qəbulda bir sıra müraciətlər yerində həllini tapıb. Araşdırılması tələb olunan məsələlər isə aidiyyəti qurumlara göndərilməsi üçün nəzarətə götürülüb.

Sahibsiz heyvanlarla mübarizəyə və görüləcək profilaktik tədbirlərə dair müşavirə keçirilib

Avqustun 23-də Nazirlər Kabinetində sahsiz heyvanlarla mübarizəyə və görüləcək profilaktik tədbirlərə dair müşavirə keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, müşavirədə Baş nazirin müavini Əli Əhmədov, Səhiyyə Nazirliyinin, Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin məsul şəxsləri iştirak ediblər.

Baş nazirin müavini Əli Əhmədov bildirib ki, bir çox ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da sahsiz heyvanlar problemi mövcuddur. Əhəlinin sağlamlığının qorunması, virus daşıyıcısı olan sahsiz heyvanların təcrid edilməsi üçün müvafiq qurumlar tərəfindən ciddi addımların atılması olduğunu vurğulayan Əli Əhmədov deyib: "Bu məsələnin həllində aparıcı ölkələrin təcrübəsindən də yararlanmaq lazımdır. Azərbaycan ev heyvanlarının mühafizəsi haqqında Avropa Konvensiyasına qoşulub. Sahsiz heyvanlar üçün sığınacaqlar yaradılmalı, onlar peyvənd olunmalı, yayıla biləcək xəstəliklərin qarşısını almaq üçün müvafiq tədbirlər görülməlidir".

Müşavirədə problemin köklü həlli üçün əhali arasında maarifləndirmə işlərinin aparılmasının, bu məsələyə mətbuatın da geniş cəlb olunmasının vacibliyi vurğulanaraq, aidiyyəti qurumlara müvafiq tapşırıqlar verildi. Bu yaxınlarda Sumqayıt şəhərində sahsiz itin dişləməsi nəticəsində az yaşlı uşağın həlak olmasına toxunan Baş nazirin müavini bildirdi ki, bu məsələ ciddi araşdırılmalıdır. Sonda məsələnin ciddiliyi nəzərə alınaraq onun nəzarətə götürülüb həll olunması üçün təkliflər paketinin hazırlanması, profilaktik tədbirlərin görülməsi barədə qərar qəbul olundu.

Elmar Məmmədov Sudanın Azərbaycandakı səfiri ilə görüşüb

Xarici işlər naziri Elmar Məmmədov diplomatik fəaliyyətinin başa çatması ilə əlaqədar Sudan Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı səfiri Mohamed Elias Mohamed el-Haq ilə görüşüb. Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, səfir Mohamed Elias Mohamed el-Haq diplomatik fəaliyyəti müddətində ona göstərilən dəstəyə görə təşəkkürünü bildirib və bu dövr ərzində iki ölkə arasında dostluq əlaqələrinin inkişafı üçün səylərini əsirgəmədiyini vurğulayıb. Görüşdə bu il Azərbaycan və Sudan arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 25 illiyinin qeyd olunduğu vurğulanıb.

Nazir Elmar Məmmədov Azərbaycan və Sudan arasında ikitərəfli, həmçinin müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə BMT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində əməkdaşlığın inkişafına verdiyi töhfələrə görə səfir Mohamed Elias Mohamed el-Haq təşəkkürünü ifadə edib və gələcək fəaliyyətində ona uğurlar arzulayıb.

24 avqust 2017-ci il

Yol infrastrukturunda yeni perspektivlər

İlham Əliyev: "Yol infrastrukturuna görə Azərbaycan indi dünya miqyasında qabaqcıl yerdədir"

Güclü iqtisadiyyat güclü, rəqabətə davamlı və keyfiyyətli istehsaldan başlayır. Bu baxımdan, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə son illərdə sürətlə inkişaf edən respublikamız dünyanın nüfuzlu dövlətlərindən birinə çevrilib. Belə ki, son 12 ildə dövlət başçısının uğurla həyata keçirdiyi siyasət Azərbaycanı regionda ən sürətlə inkişaf edən və məqsədlərinə doğru inamla irəliləyən dövlətə çevirib. Xüsusilə, son illər ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafını şərtləndirən əsas amillərdən olan sayılan yol infrastrukturunu sahəsində köklü dəyişikliklər baş verib, mühüm layihələr həyata keçirilib, yeni yollar və körpülər salınıb. Bir sözlə, yol infrastrukturunun inkişafı dövlətin əsas prioritetlərindən birinə çevrilib.

Ölkə başçısının regionlara hər səfəri sosial rifahın daha da inkişafına doğru atılan addımdır

Məhz bu baxımdan, dövlət başçısının bölgələrə səfərləri çərçivəsində müxtəlif təyinatlı infrastruktur obyektlərinin açılış və təməlqoyma mərasimlərində iştirakı,

şafına olan diqqətin birbaşa ifadəsidir.

Yeniləşən yol infrastrukturunu

Azərbaycanda yol infrastrukturunun inkişafı bu gün ölkənin əsas prioritetlərindən birinə çevrilib. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət sayəsində qazınan uğurların sırasında bu sahə-

müəssisələrin fəaliyyəti ilə yaxından tanış olması, eləcə də, ictimaiyyətlə keçirdiyi görüşlərdə qaldırılmış məsələlərin həlli məqsədilə vəsaitin ayrılması regionların inkişafına göstərdiyi diqqətin bariz nümunəsidir.

Prezident İlham Əliyevin bölgələrə səfərləri, bir daha göstərdi ki, regionların inkişafı hər zaman dövlət başçısının diqqətindədir. Son on iki ildə əldə olunan uğurlara diqqət yetirsək, görürük ki, Azərbaycanda heç vaxt, qısa zaman ərzində, bu qədər iş görülməyib. Xüsusilə, infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması, ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı məsələlər hər zaman dövlət başçısının diqqət mərkəzində olub və həmin siyasətin sayəsində ölkəmizdə son 6 ay ərzində iqtisadiyyatda 1,7 faiz artım qeydə alınıb, qeyri-neft sektorunda 4,4 faiz, kənd təsərrüfatı sahəsində 2 faiz artım mövcuddur. Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasət sayəsində bu gün Azərbaycanın regionlarında yol infrastrukturunu yenilənib, su, qaz və elektrik enerjisi təminatı xeyli yaxşılaşdırılıb. Bütün bunlar, təbii ki, regionların inki-

nin inkişafı xüsusi yer tutur. Ona görə də, yol təsərrüfatına göstərilən yüksək qayğı sözügedən sahədə daha böyük uğurların əldə olunmasına zəmin yaradır.

Ümumiyyətlə, insanların rahat və maneəsiz şəkildə gediş-gəlişini

mentəqəsini birləşdirən 900 kilometr avtomobil yolunu əhatə edib. Cari ilin ötən aylarında da bu istiqamətdə tədbirlər davam etdirilib və daha 40 kəndlərarası, qəsəbələrarası avtomobil yollarının tikintisi ilə bağlı Sərəncam verilib.

Dövlətimizin başçısı ölkədə həyata keçirilən yol-infrastruktur layihələrinin əhəmiyyətini vurğulayaraq deyib: "Bu il 40 kənd yolu layihəsi icra edilməlidir. Bu layihələrin icrası yüzlərlə kəndin yol təsərrüfatını yaxşılaşdıracaq və əlbəttə ki, həm insanlara rahatlıq verəcək, eyni zamanda, iqtisadi inkişaf üçün də bunun böyük müsbət təsiri olacaq. Keçən il də kənd yolları layihələri uğurla icra edilmişdir. Bu il bu proses davam etdiriləcək. Əminəm ki, yaxın gələcəkdə bir dəne də olsun təmirsiz kənd yolu qalmayacaq".

Bu günlərdə Azərbaycan Prezi-

olunur. Onlardan biri bu kənd yolu layihəsidir. Bu kəndlərdə yaşayan insanlar üçün bu yol uzun illər böyük bir problem idi. Körpü yox idi, sel olanda, gediş-gəliş çətinləşirdi. İndi 36 kilometr uzunluğunda gözəl bir yol çəkilib. Bu, 11 yaşayış məntəqəsini birləşdirən dairəvi yoldur. Bu yol sizə rahatlıq verəcək. Eyni zamanda, bu yolun kənd təsərrüfatının inkişafı üçün də çox böyük əhəmiyyəti var. Bu yolun tikintisinə dövlət tərəfindən böyük vəsait ayrılmışdır. Bu, sırf sosial layihədir. Çünki bu yolun çəkilişi, ilk növbədə, insanların rahat hərəkəti üçün nəzərdə tutulub".

Dövlət başçısı onu da bildirib ki, yol olan yerdə inkişaf da olur: "Bu, doğrudan da, çox əlamətdar hadisədir. Yol olan yerdə inkişaf da olur. İndi həm sərmayə qoyuluşu, həm kənd təsərrüfatının inkişafı yol infrastrukturuna bağlıdır. Çünki yol həm insanlar üçün xidmət edir, gediş-gəliş asanlaşır, eyni zamanda, sizin məhsulunuz da bazarlara tez bir zamanda çatdırılır, itki də olmur. Yol kənd təsərrüfatı ilə məşğul olmaq üçün də əlavə imkanlar yaradır. Ona görə, yol həm sosial, həm iqtisadi layihədir. Ölkəmizdə yol layihələrinə çox böyük diqqət verilir. Demək olar ki, indi bütün magistral yollarımızda ən müasir səviyyə yaradılıb".

Bir sözlə, bütün bunlar onu göstərir ki, zəngin potensiala malik olan Azərbaycanda yol infrastrukturunun inkişafı dövlətin əsas prioritetlərindən birinə çevrilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin uğurlu daxili siyasəti sayəsində qazınan nailiyyətlərin sırasında bu sahənin inkişafı önəmli yer tutur. "Azərbaycanda ən müasir nəqliyyat-yol infrastrukturunu yaradılacaq", - deyən ölkə başçısı İlham Əliyev ötən illərdə avtomobil yollarının, yol qurğularının açılışı ilə bağlı çoxsaylı mərasimlərdə iştirakı zamanı bu sahənin inkişafı üçün öz dəyərli tapşırıq və tövsiyələrini verib.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

təmin etmək, yükdaşımaları asanlaşdırmaq məqsədilə təkə ötən il ərzində yol infrastrukturunun yenidən qurulması ilə bağlı ölkə Prezidenti tərəfindən 48 Sərəncam imzalanıb. Bu sərəncamlarla nəzərdə tutulan layihələrin icrası 2 milyon əhalinin yaşadığı 356 yaşayış

denti İlham Əliyev Samux-Füzuli-Lək-Əlibayramlı-Qarabağlar-Çobanabdallı-Samux avtomobil yolunun açılışında iştirak edərək yeni yolların açılışını gözəl hadisə kimi qiymətləndirib: "Bu səfər çərçivəsində çox önəmli açılışlar qeyd

Tərtərdə məcburi köçkünlər üçün salınan yaşayış məhəlləsinin tikintisində son tamamlama işləri görülür

Avqustun 23-də Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov Tərtər rayonunda məcburi köçkünlər üçün salınan yaşayış məhəlləsində tikinti işlərinin gedişi ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Baş nazirinin müavini Tərtər, Ağdam, Laçın və Kəlbəcər Rayon İcra hakimiyyətlərinin başçıları və yaşayış məhəlləsinin tikintisində çalışan şirkətlərin rəhbərləri ilə birlikdə tikinti sahəsinə baxış keçirib, işlərin vaxtında və yüksək keyfiyyətlə başa çatdırılması ilə bağlı konkret tapşırıqlar verib.

Bildirilib ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 1 iyul tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı"na 2011-ci il 21 fevral tarixli Sərəncamla edilmiş Əlavələrin 1.7-ci bəndinin icrası ilə əlaqədar olaraq 1176 məcburi köçkün ailəsinin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə bütün zəruri sosial-texniki infrastruktur obyektləri ilə birlikdə salınan yaşayış məhəlləsinin tikintisində son tamamlama işləri görülür. Layihəyə əsasən yaşayış məhəlləsində hər biri dördmərtəbəli olmaqla, 34 yaşayış binası, 1200 şagird yerlik məktəb, 280 yerlik uşaq bağçası, musiqi məktəbi, həkim məntəqəsi, inzibati bina, klub icma mərkəzi, Avtomat Telefon Stansiyası inşa edilib. Binalardakı mənzillərin 120-si bir, 504-ü iki, 472-si üç, 80-i dördotaqlı olacaq. Məhəllədə inşaat işlərinin bu ilin sentyabr ayında başa çatdırılması nəzərdə tutulur. Baş nazirinin müavini Əli Həsənov inşaat işlərinin gedişi ilə yaxından tanış olduqdan sonra tikinti şirkətlərinin rəhbərlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirib.

Əli Həsənov inşaat işlərinin vaxtında başa çatdırılması məqsədilə konkret tapşırıqlar verib, işlərin tikinti qaydalarına uyğun olaraq yüksək səviyyədə icra olunmasının vacibliyini bildirib. Qeyd edib ki, tikinti işlərinin sürətlə aparılması ilə yanaşı, keyfiyyətə də ciddi fikir verilməli və yaşayış kompleksi bütün

infrastruktur obyektləri ilə birlikdə yüksək səviyyədə təhvil verilməlidir. Tikinti şirkətlərinin nümayəndələri inşaat işlərinin gedişində heç bir problemin yaranmadığını diqqətə çatdırıblar.

Əli Həsənov jurnalistlərə müsahibəsində bildirib ki, Tərtər rayonunda 50 hektar ərazidə inşa edilən yaşayış məhəlləsi son 10 ildə Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə məcburi köçkünlər üçün tikilən qəsəbələrin ən böyüyüdür. Yaşayış məhəlləsində orta məktəb binası yeni layihə əsasında inşa edilir. Uşaq bağçası, musiqi məktəbi, klub icma mərkəzi, inzibati bina, tibb məntəqəsi yüksək səviyyədə tikilib. Yaşayış məhəlləsinin təhvil verilməsi, burada yaradılan infrastruktur Tərtər rayonu üçün çox gözəl bir obyekt olacaq. Yaşayış məhəlləsinə ərazidə məskunlaşan məcburi köçkünlər köçürüləcək.

Baş nazirinin müavini qeyd edib ki, Tərtər rayonunun Şıxarx qəsəbəsi ərazisində olan və böyük hissəsi ermənilər tərəfindən dağıdılmış "Marağa-150" abidəsinin ətrafı dövlətimizin başçısının tapşırığına əsasən abadlaşdırılır. Bu abidə Rusiya ilə İran arasında 1828-ci ildə bağlanmış Türkmənçay müqaviləsindən sonra ermənilərin İran Marağasından Qarabağa köçürülməsinin 150 illiyi münasibətilə ermənilərin özləri tərəfindən 1978-ci ildə inşa edilib. XX əsrin sonlarında Ermənistanın Azərbaycana qarşı növbəti ərazi iddiaları başlayanda "Marağa-150" abidəsi ermənilər tərəfindən qəsdən dağıdılıb. Baş nazirinin müavini erməni məkrini və yalanını ifşa etmək üçün tutarı vasitə olan abidə-

nin mühüm siyasi əhəmiyyətə malik olduğunu və ölkəmizə səfər edən insanlara göstəriləcəyini deyib.

Əli Həsənov qeyd edib ki, qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın daim diqqət mərkəzindədir. Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın tapşırığı əsasında Bakı və Sumqayıt şəhərlərində qəzalı vəziyyətdə olan binalarda yaşayan məcburi köçkünlərin köçürülmə prosesinə başlanılıb. Masazır qəsəbəsində qəzalı vəziyyətdə olan energetika pansionatı bu yaxınlarda Mehriban xanım Əliyevanın iştirakı ilə tam köçürüldü. Artıq yeni köçürülmə üçün dörd bina da hazırdır. İki qəzalı bina da bu yaxınlarda köçürüləcək. Bu proses davam edir. Qaradağ rayonu

ərazisində 1100 mənzildən ibarət bir qəsəbənin tikintisi başlanılıb. Bir il ərzində bu qəsəbə də hazır olacaq. Sakinləri oraya köçürüləcək qəzalı binalar da siyahılaşdırılıb. Baş nazirinin müavini deyib: "Bu gün Cəbrayıl və Füzuli rayonlarının işğal olunduğu gündür. Artıq Cəbrayıl rayonunun bərpası başlanılıb. Cocuq Mərcanlı kəndində Prezident İlham Əliyevin tapşırığı əsasında 50 ev tikilib. Cocuq Mərcanlı sakinləri həmin evlərə köçürülüb. Kənddə Şuşa məscidinin bənzəri inşa olunub. Bu gün kənddə əzan səsi eşidilir. Dövlətimizin başçısının tapşırığı əsasında əlavə 100 mənzilin tikintisi də sürətlə davam etdirilir. Cocuq Mərcanlı "Böyük qayıdış"ın başlanğıcıdır. Bu proses davam edəcək".

x x x

Sonra Baş nazirinin müavini,

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov Tərtər rayonunun Şıxarx qəsəbəsinə gedərək "Marağa-150" abidəsi ətrafında aparılan tikinti-abadlıq işləri ilə tanış olub. Artıq abidənin ətrafı təmiz edilib, əraziyə hasar çəkilib, işıqlandırma sistemi ilə təmin olunub. Abidənin ətrafında quraşdırılmış stendlərdə ermənilərin buraya köçürülmələrini sübut edən müxtəlif dillərdə yazılmış arxiv sənədləri və fotosəkillər öz əksini tapacaq. Baş nazirinin müavini Şıxarx qəsəbəsində məskunlaşan məcburi köçkün ailələri ilə də görüşüb, onların həyat şəraiti ilə tanış olub, müraciətlərini dinləyib. Qeyd edilib ki, Nazirlər Kabinetinin 2016-cı il 3 may tarixli sərəncamı ilə Ağdam və Tərtər rayonlarında təmas xəttinə yaxın yerləşən yaşayış məntəqələrində 2016-cı ilin aprel ayında erməni silahlı qüvvələrinin atəşi nəticəsində ziyan çəkmiş məcburi köçkünlərin məskunlaşdığı 228 yaşayış evinin bərpası və onların şəxsi əmlaklarına dəymiş ziyanın aradan qaldırılması üçün müvafiq vəsait ayrılıb. Ayrılmış vəsait müqabilində Tərtər rayonu üzrə 105 ailə, Ağdam rayonu üzrə isə 15 ailə olmaqla 120 ailəyə maddi yardım ödənilib. 182 evdə təmir-bərpa işləri 2016-cı ilin avqust ayında başa çatdırılıb ki, həmin evlərdən 20-si Tərtər rayonunda, 162-si isə Ağdam rayonu ərazisində yerləşir. Ermənistan silahlı birləşmələrinin atəşi

nəticəsində Tərtər rayonunun Şıxarx, Çaylı, Həsənqaya, Buruc və Əskipara kəndləri ərazisində məcburi köçkün ailələrinin müvəqqəti məskunlaşdığı 78 dağılmış evin yenedən tikilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2016-cı il 7 noyabr tarixli sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il dövlət büdcəsinin ehtiyat fondundan vəsait ayrılıb. Ərazidə qaçqınların və məcburi köçkünlərin işləri üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən bərpa işləri aparılıb. Ayrılmış vəsait müqabilində 78 evin tikintisi bu ilin may ayında başa çatdırılaraq məcburi köçkün ailələrinin istifadəsinə verilib. Sakinlər göstərilən diqqət və qayğıya görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıqlarını bildiriblər.

24 avqust 2017-ci il

Respublikada heyvandarlığın inkişafı istiqamətində mühüm addımlar atılır

deobaxış sistemləri quraşdırılıb. Bu sistem istənilən zaman Bakıdan, eləcə də, digər bölgələrdən Respublika Süni Mayalanma Mərkəzində aparılan işləri müşahidə etməyə imkan yaradır.

Kompleksin tövlə binası, o cümlədən, tövlənin havalandırma və işıqlandırma sistemləri ən müasir standartlara uyğun olaraq qurulub. Tövlənin daxilindəki temperatur və nəmlik, heyvanların yemlənməsi, peyinin təmizlənməsi prosesləri tam surətdə avtomatik idarə olunur. Biotəhlükəsizlik tələblərinə uyğun olaraq, tövlə daxilində yemləmə və təmizləmə üçün traktorlar və digər mexanizmlər buraxılıb. Kompleksdə saxlanılan heyvanların hərəkəti üçün diametri 14 metr olan avtomatlaşdırılmış qurğu quraşdırılıb. Burada baytarlıq kli-

Azərbaycanda orta hesabla görə 1,5 milyon baş inək və camış olduğu halda, ölkə üzrə təxminən 2 milyon ton süd istehsal edilir. Bu da hər sağılan qaramala görə sutkada təqribən 4-5 kq süd deməkdir. Çox aşağı məhsuldarlıq göstəricisi sayılan belə göstərici həm təsərrüfatların gəlirlə işləməsinə səbəb olur, həm də bu qədər heyvanın bəsləndiyi ətraf mühitə və təbii ehtiyatlara ciddi ziyan vurur. Halbuki respublikadakı modern südçülük və ətçilik komplekslərində hər inəkdən sutkalıq süd istehsalı orta hesabla 20,5 kq təşkil edir, ayrı-ayrı təsərrüfatlarda isə bu rəqəm 28-29 kq da olur. Səbəb isə odur ki, modern südçülük komplekslərində saxlanılan heyvanlar yüksək məhsuldar

Mərkəzin kompleksinə üçmərtəbəli inzibati-laboratoriya binası, tövlə, yem anbarı və yem hazırlama sahəsi, baytarlıq klinikası və karantin məntəqəsi daxildir.

İndiyədək 115 min 488 fermer qeydiyyatda alınıb. Həmçinin, bu gündə 41 min 42 baş

nikası da inşa olunub.

Kompleksin yem anbarı və yem hazırlama sahəsində Almaniyaya istehsalı olan paylayıcı qurğu quraşdırılıb. Xüsusi proqramla təchiz edilən bu qurğu yem rasionuna görə, hər bir heyvanın önünə müvafiq miqdarda yem tökmək imkanına malikdir. Burada müxtəlif növ yemlər hazırlanaraq qarışdırıcıya, oradan isə yempaylayıcı qurğuya verilir. Mərkəzdə toxum götürülən heyvanların saxlanıldığı tövlədən normalara uyğun müvafiq məsafədə yeni alınmış heyvanlar üçün ümumi sahəsi 340,8 kvadratmetr olan karantin məntəqəsi inşa edilib.

Göygöldə istifadəyə verilən Respublika Süni Mayalanma Mərkəzi ölkədə qaramalın çoxaldılması üçün damazlıq materialına olan tələbatı tam qarşılıyacaq və yerli heyvan cinslərindən istifadə olunmaqla yetişdirilmiş cinslərin də genetik imkanlarından faydalanmağa şərait yaradacaq. Eyni zamanda, RSMM respublikada qaramalın çoxaldılması üçün damazlıq materialına olan tələbatı tam qarşılıyacaq və yerli heyvan cinslərindən istifadə etməklə yetişdirilmiş cinslərin də genetik imkanlarından istifadə etməyə şərait yaradacaq.

RSMM-də istifadə ediləcək törədici buğa və kəllər xarici ölkələrdən idxal olunacaq və törədici heyvanlar tam qapalı şəraitdə saxlanacaq, yemin paylanması və mikroiklim parametrlərinin stabilliyi avtomatik olaraq kompüterləşmiş sistem vasitəsilə idarə ediləcək. Qapalı şəraitdə saxlama və törədici heyvanların sağlamlıq statusunun stabil olması başlıca beynəlxalq tələblərdən biridir və mərkəzdə istehsal edilmiş genetik materialın ixrac imkanlarını artıracaq.

cinslərdən olmaqla, yüz faiz süni yolla mayalandırılırlar. Bu baxımdan da, ötən həftə Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə açılış olmuş Respublika Süni Mayalanma Mərkəzinin heyvandarlığın inkişafında mühüm rol oynayacaq.

Göygöl rayonunda Respublika Süni Mayalanma Mərkəzinin layihələndirilməsinə və tikintisinə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 2014-cü ildə imzaladığı Sərəncamla start verilib. Azərbaycanda ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində görülən tədbirlər çərçivəsində ölkədə heyvan mənşəli məhsulların istehsalını artırmaq, mal-qaranın cins tərkibini yaxşılaşdırmaq, süni mayalanma tədbirlərinin həyata keçirilməsini sürətləndirmək baxımından, bu mərkəzin əhəmiyyətli rolu var.

Respublika Süni Mayalanma Mərkəzinin ümumi ərazisi 3,26 hektardır. Ərazidə enerji təchizatı obyektləri, su hovuzları və nasosxana, kanalizasiya şəbəkəsi, yanğınsöndürmə sistemi, kənd təsərrüfatı texnikalarının saxlanması üçün qaraj, silos anbarı və digər yardımçı binalar tikilib. Ötən dövrdə Respublika Süni Mayalanma Mərkəzi ilə paralel olaraq ölkədə 12 regional süni mayalanma məntəqəsi də yaradılıb.

heyvan süni mayalandırılıb. Süni mayalandırmadan 19 min 385 buzov doğulub. İndiyədək 3 milyon 179 min 400 manat məbləğində subsidiya verilib. Hazırda mərkəzdə 36 baş törədici heyvan var. Onlardan beşi qaramal, biri isə camış cinsidir. Mərkəzin iş prinsipinə uyğun olaraq, genetik materiallar istehsal olunan sahə ilə inzibati hissə bir-biri ilə təcrid edilib.

Üçmərtəbəli inzibati-laboratoriya binasının ümumi sahəsi 2320 kvadratmetrdir. Laboratoriyada Fransanın bu sahədə aparıcı şirkətinin istehsal etdiyi ən müasir avadanlıq quraşdırılıb. Bundan başqa, bu avadanlıqla işləmək üçün laboratoriyaya heyətine təlimlər də keçirilib. Burada temperatur və havada azotun miqdarının təyini avtomatik idarə olunur. Laboratoriya bölməsinin bir hissəsində genetik materialın satış mərkəzi yerləşir. Kompleksdə azot çəni və azot təchizatı şəbəkəsi qurulub. Regionlardakı süni mayalanma məntəqələrinə azot xüsusi avtomobillərlə daşınır. Binaının ikinci mərtəbəsində isə təlim mərkəzi və təlimdə iştirak edənlər üçün yataqxana, mətbəx, camaşırxana və 60 nəfərlik toplantı zalı yerləşir. Binaında mərkəzləşdirilmiş kompüter və vi-

Gürcüstan Prezidenti: Azərbaycanlılar göstərdi ki, onlar gürcülərin tarixi dostlarıdır

Gürcüstan Prezidenti Georgi Marqvelaşvili Azərbaycan, Türkiyə və Belarusdan olan yanğınsöndürənlərə Barjomidə meşə yanğınları ilə mübarizədə göstərdikləri köməyə görə təşəkkür edib. Trend bu barədə "Sputnik-Georgia"ya istinadən xəbər verir. G.Marqvelaşvili hadisə yerinə gələrək vəziyyətlə tanış olub: "Biz gördük ki, azərbaycanlılar, türklər və belaruslular gürcülərin nə qədər səmimi dostlarıdır".

Prezident köməklik edən bütün ölkələrə təşəkkürünü bildirib.

Qeyd edək ki, Gürcüstanın Daba kəndi yaxınlığında yerləşən meşədə yanğın avqustun 20-dən davam edir. Hazırda yanğın lokallaşdırılsa da, tam söndürmək mümkün olmayıb. Dağlıq ərazi, külək və quru hava yanğının tam söndürülməsinə mane olur. Yanğının söndürülməsinə kömək üçün Azərbaycan 3 helikopter, texnika və canlı qüvvə göndərib.

Kvemo Kartli-Borçalı bölgəsinin qubernatoru Azərbaycan Prezidentinə minnətdarlıq edib

Azərbaycanın Gürcüstandakı səfiri Dursun Həsənov avqustun 23-də bu ölkədə azərbaycanlıların sıx məskunlaşdıqları Kvemo Kartli-Borçalı bölgəsinin qubernatoru Qriqol Nemsadze ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Q.Nemsadzenin Kvemo Kartli bölgəsinin qubernatoru vəzifəsində fəaliyyətinin ölkələrimiz arasında ikitərəfli əlaqələrin daha da inkişafına təkan verəcəyinə ümid etdiyini bildirib.

Qubernator Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə Gürcüstanın Borjomi-Xaraqauli qoruğunda baş vermiş meşə yanğınlının söndürülməsində göstərilən ilk yardıma görə minnətdarlığını bildirib.

Sonra görüşdə ölkələrimiz, eləcə də ayrı-ayrı regionlarımız arasında əlaqələrin genişləndirilməsi, Kvemo Kartli bölgəsində yaşayan soydaşlarımızın qayğıları və s. məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Soydaşlarımızın sosial qayğılarının Azərbaycan və Gürcüstan dövlətləri üçün prioritet məsələlərdən biri olduğu vurğulanıb. Azərbaycanlıların yığcam yaşadığı ərazilərdə kütləvi mədəni tədbirlərin keçirilməsi və Kvemo Kartli bölgəsində nəzərdə tutulan digər layihələr müzakirə olunub.

Xətayi Əzizov
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
Tbilisi

"Səs" Analitik Qrupu

Azərbaycan sülh və əməkdaşlıq məkanı, qlobal dialoq mərkəzidir

Qlobal Gənc Liderlər Forumu gənc liderləri sabiq və indiki dövlət başçıları ilə əlaqələndirən, liderliyin bir çox meyarlarını tədqiq edən yeni platformadır

Hazırda Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzu gündən-günə yüksəlir, dünya ictimaiyyəti respublikamızda həyata keçirilən islahatlar kursunun mahiyyəti ilə bağlı dolğun, hərtərəfli, obyektiv informasiya almaq imkanı qazanır. Bütün bunlar həm də bir sıra iqtisadi, siyasi və humanitar beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi məkanı olaraq, məhz Bakı şəhərinə üstünlük verilməsi ilə nəticələnir. Bakı sülh və əməkdaşlıq paytaxtı kimi tanınmağa başlayır və belə bir müsibət imicin formalaşmasında Azərbaycanın pragmatik xarici siyasəti az rol oynamır. Respublikada müşahidə olunan dinamik iqtisadi tərəqqi ilə paralel şəkildə demokratik-hüquqi islahatların dönmədən davam etdirilməsi, bu iki təmayülün ümumi strateji inkişaf kursunun prioritet xətti kimi nəzərdən keçirilməsi Azərbaycanı qlobal əhəmiyyətli tədbirlərin mərkəzinə çevirir. Bakıda hər il beynəlxalq humanitar forumların keçirilməsi, ilk növbədə, respublikamızın sivilizasiyalararası dialoq prosesində fəal mövqə tutduğunu, mədəniyyətlər arasında körpü rolunu oynadığını göstərir. Elə avqustun 21-də Bakıda Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə işə başlayan Qlobal Gənc Liderlər Forumu da söylənilənləri isbatlayır.

Qeyd edək ki, forumda dünyanın 50-yə yaxın aparıcı gənc lider və tədqiqatçısı iştirak edir. Həmçinin, Şvarzman, Rodos, Fulbrayt, Marşal, Truman, Mitcel, Geyts kimi nüfuzlu proqramlar tədbirdə təmsil olunur. Həmçinin, Harvard, Oksford, Kaliforniya, Monpelye, London İqtisadi və Siyasi Elmlər Məktəbi, Toronto, Tsinqhua, Leypsiq, Corcaun, Corc Vaşinqton, Sarbon, Sapienza, Con Hopkins, Pekin, Princeton, Kornell, Yel, Stanford, Braun, Kolumbiya, Liverpool, Paris İqtisadiyyat Məktəbi, Çikaqo, Notr Dam, Miçiqan, Rotterdam, Barselona universitetləri kimi nüfuzlu ali təhsil ocaqlarının nümayəndələri, habelə, bir sıra gənc iş adamları da bu mühüm tədbirdə iştirak edirlər. Bundan başqa, foruma bəzi ölkələrin sabiq dövlət və hökumət başçıları, nüfuzlu ictimai xadimlər, habelə, iri korporasiyaların rəhbərlərindən ibarət 20-yə yaxın ali səviyyəli qonaq da qatılıb.

Forumda liderliyin fərdi qiymətləndirilməsi, müasir dövrün ehtiyac duyduğu liderlik formaları, qadın və kişi liderliyi arasındakı fərqlər, həmçinin, liderliyin daxili və xarici hüduqları müzakirə olunacaq, debatlar təşkil ediləcək. Tədbir iştirakçıları "Mənə görə liderlik nədir?", "Liderliyi necə öyrənmək olar?", "Qadın və kişilər fərqli şəkildə liderlik edirlərmi?", "Mədəniyyətlər fərqli yol göstərir?" kimi suallar ətrafında fikir mübadiləsi aparılır.

Ümumiyyətlə, bu cür tədbirlərin, forumların keçirilməsi, dünyanın tanınmış liderlərinin təcrübəsinin paylaşılması və s. perspektiv inkişaf üçün əlverişli şərait yaradan faktorlardan hesab edilir. Bunu forumda iştirak edən nümayəndələrin də fikirlərindən görmək mümkündür.

Belə ki, ABŞ-ın Nyu-York ştatında fəaliyyət göstərən Kornell Universitetində biologiya üzrə tədqiqatçı Svati Sureka söyləyib ki, dünyanın müxtəlif ölkələrindən fərqli mədəniyyət və düşüncəyə malik gəncləri bir forumda toplamaq çox gözəl ideyadır. Biz burada müxtəlif peşə sahibləri ilə tanış olur, təcrübələrimizi bölüşür, yeni ideyalar irəli sürürük: "Qlobal Gənc Liderlər Forumu gələcək uğurlarımızda bir açar ola bilər. Bu baxımdan, forumun böyük əhəmiyyəti var".

Türkiyənin sabiq xarici işlər naziri Hikmət Çetin öz çıxışında demişdi ki, Qlobal Gənc Liderlər Forumu Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin reallaşdırdığı önəmli tədbirlərdən biridir. Gələcəyə baxmaq, problemlərin həllinə müxtəlif baxışlardan, nöqtəyi-nəzərlərdən yanaşmaq lazımdır. Bu gün dünyamız bir çox problemlərlə qarşılaşıb. Elə problemlər var ki, həllini tapmayıb. Müharibələr, eləcə də, etnik və məzəhb qarşıdurmaları mövcuddur. Bəzi həll olunmamış problemlər var ki, onların həllində ümid gənclərdir. Ona görə də, gənclərə yol açmaq, onların gələcək liderləri kimi proseslərdə fəal iştirakına şərait yaratmaq çox önəmlidir. Sabiq nazir deyib: "Qlobal Gənc Liderlər Forumu dünyanın hər yerindən - Afrikadan, Asiyadan, Amerikadan, Avropadan gəncləri bir araya gətirərək, onlara mühüm problemləri müzakirə etmək imkanı yaradır. Daha yaxşı dünyanı qurmaq üçün nə etmək lazımdır? Dünyanın gələcəyi gənclərə bağlıdır. Gənclərin bacarığına inanıram. Bu baxımdan, Qlobal Gənc Liderlər Forumu üzlaşdırdığımız problemlərin həllinə böyük töhfə verəcək. Bu forum həm Azərbaycan, həm bölgə, həm də dünya üçün çox önəmlidir".

ABŞ təmsilçisi Daniel Qoldstern isə deyib ki, Bakıda keçirilən Qlobal Gənc Liderlər Forumu gənclərin öyrənmələri üçün çox yaxşı platformadır. Dünyanın müxtəlif ölkələrini təmsil edən gənclərlə görüşmək həyəcanvericidir. Bu, həm də fərqli baxışlara, mədəniyyətlərə malik insanlarla tanış olmaq deməkdir. Biz bu forumda qlobal siyasi məsələləri də öyrənməkdə maraqlıyıq. Amerikalı qonaq qeyd edib ki, Bakı Forumu gənc liderlərlə səmərəli əməkdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi baxımından gözəl imkanlardır. Forumun daha bir əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, burada gənc liderlər təcrübəli insanlarla bir araya gələrək, aktual məsələləri müzakirə edirlər. O, əmin olduğunu bildirib ki, forumda aparılan fikir və təcrübə mübadilələri faydalı nəticələr verəcək.

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri, Misirin İsgəndəriyyə Kitabxanasının sabiq direktoru İsmail Serageldin söyləyib ki, adətən, cəmiyyətdə təcrübəsi olan insanlardan, o cümlədən, siyasi, ictimai xadimlərdən, sabiq dövlət və hökumət başçılarından və digər nüfuzlu şəxslərdən nə isə öyrənilir. Lakin gələcəyin liderlərini də yaddan çıxarmaq olmaz. O deyib ki, gələcəyin liderləri çox gənc, eyni zamanda, fəal insanlardır. Onlar yeni işəbəkə yaradacaq. Bu, həm Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi, həm Bakı, həm də Azərbaycan üçün dost olan yeni işəbəkə olacaq. Bir yerdə işləmək və ideyaları bölüşmək çox qısa müddətdə öz faydasını verəcək. Ukraynanın sabiq prezidenti Viktor Yuşçenkonun xanımı Katerina Yuşçenko da bildirib ki, dünyanın müxtəlif ölkələrindən olduqca fəal, mütərəqqi gəncləri, eləcə də, təcrübəli, nüfuzlu şəxsləri Bakıda bir araya gətirmək parlaq ideyadır. Qlobal Gənc Liderlər Forumu çərçivəsində yaşlı və gənc nəslin nümayəndələrinin apardıqları

fikir mübadiləsi önəmlidir. Hər iki nəslin bir-birindən öyrənəcəyi şeylər çoxdur. Bütün bunlar həm özümüzün, həm də yaşadığımız dünyanın dəyişməsinə kömək edə bilər. Ümumiyyətlə, Qlobal Gənc Liderlər Forumu dünyanın daha da yaxşıya doğru dəyişməsinə öz töhfəsini verəcək.

Bolqarıstanın sabiq prezidenti Rosen Plevneliev deyib ki, Qlobal Bakı Forumu özünü uğurla doğruladı. İndiyə qədər Bakıda Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi və Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə beş Qlobal Forum keçirilib. Dünyanın müxtəlif ölkələrindən siyasi liderlər, mədəniyyət adamları, ictimai xadimlər bu forumlarda planetimizin gələcəyi üçün vacib olan məsələləri müzakirə edir, önəmli qərarlar qəbul edirlər. İndi isə Bakıda Qlobal Gənc Liderlər Forumu keçirilir. İlk dəfə keçirilən bu forum çox önəmli tədbirdir.

Sabiq prezident qeyd edib ki, Qlobal Gənc Liderlər Forumu gələcək həyatımız baxımından mühüm tədbirdir. Bu forum dünyanın müx-

təlif yerlərindən gəncləri bir məkanda toplayır. Gələcəyimizin daha yaxşı qurulması, planetimizin gələcək həyatına kömək üçün bundan yaxşı yol yoxdur. Gənclər həm fəaldırlar, həm də onların öz mövqeyi var. Ümumi fikrə gəlmək üçün debatları gənclərsiz təsəvvür etmək mümkün deyil. Bu baxımdan, dünyanın müxtəlif ölkələrindən gənclərin Bakıya gələrək, bu forumda iştirakı çox önəmlidir. Onlar həm fikir mübadiləsi aparacaq, həm də gələcək fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirəcəklər. Qlobal Gənc Liderlər Forumunda iştirak edən dünyanın nüfuzlu insanları, sabiq dövlət və hökumət başçıları çox müdrik insanlardır. Gənclərin və bu təcrübəli şəxslərin birgə müzakirə aparmaları çox əhəmiyyətlidir.

Latviyanın sabiq prezidenti Valdis Zatlers də söyləyib ki, bu gün Bakı dünyanın ayrı-ayrı ölkələrindən fərqli düşüncəyə və mədəniyyətə malik gəncləri bir araya toplayıb.

Qlobal Gənc Liderlər Forumu əla ideyadır: "Forumun böyük əhəmiyyəti var. Buraya toplaşanlar fikir və təcrübə mübadiləsi aparırlar. Forum iştirakçıları həm də müxtəlif peşələrin sahibləridir. Onlar fərqli siyasi quruluşa malik ölkələrdən gəliblər. Beləliklə, bu forum müxtəlif düşüncəyə və baxışa malik insanların bir-birləri ilə dil tapmasına, ortaq fikrə gəlməsinə kömək edir. Mən bu cür tədbirin keçirilməsindən çox məmnunam. Fikir mübadiləsi aparmaq problemlərin həllində ən yaxşı yoldur".

Bir sözlə, gördüyü kimi, Qlobal Gənc Liderlər Forumu gənc liderləri sabiq və indiki dövlət başçıları ilə əlaqələndirən, liderliyin bir çox meyarlarını tədqiq edən yeni platformadır. Burada təcrübəli insanlarla müzakirələrin aparılması gənclərin fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirməyə kömək edir. Avqustun 24-də başa çatacaq Qlobal Gənc Liderlər Forumunda gənc liderlər tanınmış siyasi xadimlərin təcrübələrindən yararlanma biləcəklər.

"Səs" Analitik Qrupu

Ekspert: "Ermənistanın tələbləri Avrasiya İqtisadi Birliyində təmsil olunan ölkələr tərəfindən rədd edilir"

Türkiyənin Avrasiya İqtisadi Birliyi (AİB) ilə gömrük sazişi bağlamaq üçün irəli sürdüyü təşəbbüsün bu ölkənin Ermənistanla sərhədlərinin açılmasına heç bir aidiyyəti yoxdur. Bunu Trend-ə siyasi ekspert Bəhruz Quliyev son günlərdə sözügedən mövzu ətrafında Ermənistanın ictimai-siyasi xadimlərinin, dövlət rəsmilərinin Türkiyə qarşısında sərhəd qapılarının açılmasına hesablanmış şərtlər irəli sürəcəklərinə münasibət bildirərkən deyib.

Ekspertin fikrincə, Ermənistan hakimiyyəti onsuz da öz qonşuları ilə münasibətlərində düşmən mövqeyi sərgiləyir: "Yalnız Türkiyə və Azərbaycan deyil, eyni zamanda, Gürcüstan və İrana, hətta Rusiyaya və başqa postsovet ölkələrinə qarşı da bu öl-

kənin müəyyən torpaq iddiaları mövcuddur. Ermənilərin "dənizdən-dənizə böyük Ermənistan" planı əsasında hazırlanmış xəritəyə nəzər salsaq, biz bu iddiaları aşkar şəkildə görə bilərik. Eyni zamanda, bu gün Ermənistanın konstitusiyasında, o cümlədən, dövlət gerbində Türkiyəyə qarşı ərazi iddialarının yer aldığı kimşeyə sirr deyil. Bu baxımdan, Türkiyənin regiondakı mühüm iqtisadi-siyasi rolunu nəzərə alsaq, həmçinin Rusiyanın məlum təşəbbüsü dəstəkləməsinə, müsbət cavab verməsinə diqqət yetir-

sək, Ermənistan siyasi rəhbərliyinin tələblərinin yolverilməz olduğunu vurğulaya bilərik. Ümumiyyətlə, Ermənistan rəhbərliyinin tələbləri AİB-də təmsil olunan ölkələr tərəfindən rədd edilir". B.Quliyev digər bir faktor - Ermənistanın sözdə müstəqil dövlət olmasını, eyni zamanda, siyasi, iqtisadi və hərbi cəhətdən bilavasitə Rusiyadan asılı olmasını xatırladaraq bildirib ki, Türkiyənin AİB-ə üzvlüyü sırasında həlledici sözü Ermənistan deyil, Rusiya və orada təmsil olunan digər ölkələr deyəcək: "Sirr deyil ki, Rusiyadan başqa Qazaxıstan, Belarus kimi ölkələr də güclü Türkiyənin bu ittifaqa qoşulmasına açıq dəstək göstərirlər. Belə olan halda, ermənilərin siyasi şantaj xarakterli bəyanatlarını, xüsusilə, Ermənistan xarici işlər nazirinin müavini Şavarş Köçəryanın sersəm iddialarını reallaşdırmaq tələb kimi qəbul edə bilmərik".

Siyasi ekspert Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın hələ Baş nazir olduğu dövrdə, 2009-cu ildə Bakıya rəsmi səfərini və Azərbaycan Parlamentindəki çıxışını

xatırladaraq bildirib ki, məhz həmin dövrdə də siyasi kullarlarda bənzər iddialar səslənməsinə baxmayaraq, Ərdoğan Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllini tapmayacağı təqdirdə Ermənistanla sərhəd qapılarının açılmayacağını qəti şəkildə bəyan etmişdi: "Tam əminliklə deyə bilərəm ki, Türkiyə Ermənistanla sərhədlərini açmayacaq. Yalnız Qarabağ münaqişəsi ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapdıqdan sonra qardaş ölkə həmin məsələni gündəmə gətirə bilər. Bu səbəbdən, hesab edirəm ki, Ermənistanın siyasi rəhbərliyinin bu və ya digər tipli bəyanatlar səsləndirməsi bu ölkədəki despot rejimə qarşı narazı olan xalq kütləsinin susdurulmasına yönəlmiş fikirlərdir, daha dəqiq isə daxili publikaya yönəldilən uğursuz siyasi gedişdir. Çünki Ermənistan iqtidarı çox yaxşı bilir və anlayır ki, onların tələblərinə əməl olunmayacaq və Türkiyə qısa zamanda AİB-ə üzv olaraq regionun iqtisadi inkişafına töhfələrini verəcək".

Naxçıvanda Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun aviasiya hərbi hissəsinin SU-25 hücum təyyarələri təlim uçuşları keçirib

Naxçıvanda Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun aviasiya hərbi hissəsinin SU-25 hücum təyyarələri təlim uçuşları keçirib. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, SU-25 hücum təyyarələrinə texniki baxış keçirildikdən sonra uçuşlara icazə verilib.

Uçuş zolağına doğru hərəkət edən təyyarələr Naxçıvan səmasında uğurlu uçuşlar həyata keçiriblər. Modernizə edilmiş SU-25 hücum təyyarəsi döyüş meydanında, istəni-

nin güclü döyüş kompleksinə müxtəlif toplar, aviabombalar, "Hava-yer" idarəolunmayan, "Hava-hava" idarəolunan raketlər daxildir. Ümumilikdə təyyarəyə 32 növ silah qu-

lən hava şəraitində, gecə-gündüz quru qoşunlarının bilavasitə dəstəklənməsi və müxtəlif obyektin məhv edilməsi üçün təyin olunub.

SU-25 hücum təyyarəsi döyüşdə sağ qalma və yüksək müdafiəli sistemlərə malikdir. Əsas diqqət pilot kabinəsinin və yanacaq sisteminin təhlükəsizliyinə yönəldilib. Modernizə edilmiş SU-25 hücum təyyarəsi-

raşdırıla bilər. Təlim uçuşlarının müvəffəqiyyətlə aparılması bir daha onu göstərib ki, Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun digər birləşmə, hissə və bölmələri kimi aviasiya eskadrilyası da istənilən döyüş tapşırığını uğurla və qətiyyətlə yerinə yetirməyə hazırdır. Uçuşları uğurla başa vuran heyətlərə komandanlıq tərəfindən təşəkkür elan edilib.

Fərasət Qurbanov: "İnanmıram ki, hansısa QHT Leyla Yunus kimi pozucu bir şəxsin fitvasına uysun"

- Fərasət müəllim, QHT-lərin siyasi proseslərə qarışması, dağdıcı müxalifət ilə eyni mövqedən çıxış etməsi QHT-lər haqqında qanunun təblərinə nə dərəcədə uyğun gələ bilər?

- QHT-lər hər hansı bir ictimai maraqların təmin edilməsi istiqamətində birləşmiş könüllü qruplardır. Bu qrupların fəaliyyəti onların nizamnaməsi ilə tənzimlənir. Yeni hər bir QHT-nin özünün nizamnaməsi var və onun bütün fəaliyyəti, məhz həmin nizamnamə üzrə qurulur. O nizamnamədə də, məhz ictimai maraqlar, hansı bir sosial problemin həlli, yeni hansısa humanitar yönümlü bir fəaliyyətlə məşğul olmaq orda təşkil olunmayıb. Nizamnamədə heç də siyasi fəaliyyət, hər hansı bir siyasi düşərgənin missiyasına xidmət etmək kimi fəaliyyət təsbit olunmur. QHT-lər haqqında qanunda da QHT-lər seçkili orqanlarda iştirak edə bilməz. Yalnız onlar seçkiləri müşahidə etmək səlahiyyətlərinə malikdirlər. Bu da, ondan xəbər verir ki, QHT-lərin fəaliyyəti heç də siyasi deyil, humanitar, cəmiyyətimizi narahat edən, yeni ictimai həyatın ayrı-ayrı sahələrinə xidmət edən könüllü vətəndaş birlikləridir. Bu vətəndaş birliklərinin fəaliyyətində sırf könüllü fəaliyyət durur.

- Bu gün bəzi QHT-lərin dağdıcı müxalifət partiyaları ilə sıx əməkdaşlıqları mövcuddur. Belə

Müsaibimiz Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının icraçı direktoru Fərasət Qurbanovdur

lə QHT-lər niyə cəzalandırılır?

- QHT-lər öz enerjili resurslarını cəmiyyətin ayrı-ayrı təbəqələrinin problemlərinin və yaxud digər məsələlərin həllinə yönəldən və insanlığa xidmət edən humanitar fəaliyyətdir. Təəssüf ki, bəzi QHT-lər öz nizamnamə məqsədlərindən kənara çıxaraq, siyasi fəaliyyətlə məşğul olmağa cəhd göstərirlər və yaxud ayrı-ayrı siyasi partiyaların mövqelərindən çıxış edirlər. Yeni ayrı-ayrı

siyasi partiyaların çirkin məqsədlərinə çatması üçün onlara müəyyən dəstək verirlər. Bu cür hərəkətlər qanunla yolverilməzdir. O cümlədən, həmin QHT-lər özlərinin nizamnaməsinin müddəalarına zidd olan fəaliyyət yolu tutmuş olurlar. Ümumiyyətlə, QHT-lərin fəaliyyəti siyasi məqsədlər deyil, birlik üzvlərinin, cəmiyyətin, icmanın mənafeyinə xidmət edən, hətta orda əldə olunan gəliri belə bölüşdürməyən bir humanitar fəaliyyət növüdür. Arzu edərdik ki, ölkəmizdə QHT-lərin fəaliyyəti sırf humanitar əsaslar üzərində qurulsun. Yeni cəmiyyətə, vətəndaşa və dövlətə xidmət edən təşkilatlar olsunlar. Belə olan halda, QHT-lərin fəaliyyəti yüksək qiymətləndiriləcək və QHT-lərə ehtiyac cəmiyyətdə günü-gündən artacaq. Bu gün də biz bunu hiss edirik. Bizim QHT-lərimiz Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, ailə məsələləri, ətraf mühitlə, sosial məsələlərlə, təhsilə, mədəniyyətimizlə, iqtisadi məsələlərlə, əlillərlə, qadın-uşaq məsələləri ilə bağlı və s. kimi yüzlərlə layihələr həyata keçiriblər ki, bu da cəmiyyətimizin inkişafına öz töhfəsini verir.

- Siyasiləşmiş QHT-lərin əsas ideoloqlarından olan Leyla Yunus Azərbaycanda QHT-lərə müəyyən təlimatlar verir və onlara Azərbaycanda insan hüquqlarının pozulması haqqında iddialı şər-böhtan xa-

rakterli bəyanatlar səsləndirməyə çağırır. Belə QHT-lərə qarşı hansı tədbirlərin görülməsini zəruri hesab edərdiniz?

- Leyla Yunus və onun kimi adamların fəaliyyəti artıq cəmiyyətimizə bəllidir. Bunları QHT adlandırmaq da doğru deyil. Çünki bunlar öz fəaliyyətlərində cəmiyyət və dövlətə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirirlər. Onların nümayiş etdirdikləri siyasi xətlərində açıq görünür ki, bunlar ölkəmizə qənim kəsilmiş şəxslərdir. Adları çəkilən bu şəxslər Azərbaycan dövlətinin əldə etdiyi uğurlarına paxıllıq hissi ilə yanaşaraq, bu uğurlara nə isə bir kölgə salmağa çalışırlar. Ancaq onların özlərinə tərəfdaş, xarici maraqlı fondlardan dəstək toplamaları üçün etdikləri canfəşanlıqların heç biri öz bəhəsinə verməyəcəkdir. Çünki inanmıram ki, hansısa QHT L. Yunus kimi pozucu bir şəxsin fitvasına uysun. L.Yunus kimi şəxslərin fəaliyyətləri tamamilə qanuna ziddir. Onun fəaliyyəti, bütövlükdə, milli maraqlarımıza zidd olan bir hərəkətdir. Bu baxımdan, belə məsələlərdə QHT-lər diqqətli olmalıdırlar. Yeni yalan, şər-böhtan xarakterli siyasi çağırışlara meyilli olmamalıdırlar. Hər bir QHT öz nizamnaməsini diqqətlə oxumalı, nə üçün fəaliyyət göstərdiyini bir daha aydınlaşdırmalı və nizamnamə məqsədlərindən kənara çıxmalıdır.

GÜLYANƏ

Dünya Bankının nümayəndələri: Naxçıvanın bütün bölgələrində mühüm infrastruktur layihələri reallaşdırılıb

Azərbaycan Kənd İnvestisiya Layihəsi çərçivəsində Dünya Bankının layihə üzrə Tapşırıq Qrupunun rəhbərləri Satoşi İshihara və Tara Şarafudin Naxçıvan Muxtar Respublikasında ikigünlük səfərdə olublar. Onlar Naxçıvanda layihələrlə bağlı fikir mübadiləsi aparıblar.

Qonaqlar muxtar respublikaya səfərə bağlı təəssüratlarını AZƏRTAC-ın müxbiri ilə bölüşüblər. Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfərlərinin məqsədi barədə danışan Satoşi İshihara deyib: "Biz buradakı tərəfdaşlarımızla görüşmək, muxtar respublika iqtisadiyyatının davamlı inkişafı və şaxələndirilməsi, həmçinin insan kapitalının inkişaf etdirilməsinin dəstəklənməsi sahəsində Dünya Bankının fəaliyyətinin mümkün istiqamətləri barədə müzakirələr aparmışıq. Eyni zamanda, layihənin 3-cü fazasının həyata keçirilməsi üçün hazırlıqlar haqqında fikir mübadiləsi apardıq. Bu layihənin məqsədi

kənd yaşayış məntəqələrində infrastruktur xidmətlərinin yaxşılaşdırılması, bələdiyyələrin fəaliyyəti, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının dəstəklənməsi və sair haqqında olacaq".

Əvvəllər də Naxçıvana gəldiyini bildiren S.İshihara qeyd edib ki, ötən müddətdə muxtar respublikada çox böyük müsbət dəyişikliklər baş verib. Bütün bölgələrdə mühüm infrastruktur layihələri həyata keçirilib. Xüsusilə kəndlərdə əhalinin yaşayış fəaliyyət göstərməsi üçün mühüm addımlar atılıb, yeni yollar çəkilib, xidmət obyektləri istifadəyə verilib, bələdiyyələrin fəaliyyəti üçün lazımı şərait yaradılıb.

Naxçıvana ilk dəfə səfər etdiyini deyən xanım Tara Şarafudin deyib ki, muxtar respublikaya səfər çərçivəsində layihə ilə bağlı keçirilən görüşlərdə fikir mübadilələri apardıq: "Düşünürəm ki, qarşılıqlı anlaşmalar gələcək uğurlarımızın əsasını təşkil edəcək. Eyni zamanda, bunu xüsusilə vurğulamaq istərdim ki, burada bələdiyyələrin fəaliyyəti üçün lazımı şərait mövcuddur. Onlar ətraf mühitin qorunmasına, məişət tullantılarının daşınmasına öz töhfələrini verirlər. Naxçıvan şəhəri ilə yanaşı, kəndlərdə də təmizlik çox ciddi şəkildə qorunur. Regionla bağlı çox pozitiv təəssüratlara sahib oldum. Bunu

da qeyd etmək istərdim ki, Naxçıvan yeniliklərə açıq, bu nümunəvi yenilikləri daim özündə tətbiq edən bir diyardır. İnanıram ki, qarşılıqlı əməkdaşlığımız görülmüş işlərə

əlavə töhfə verəcək".

AZƏRTAC-ın Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı bürosu

Ermənistanda sosial gərginlik davam edir

Ermənistanda sosial gərginlik davam edir. İşğalçı ölkədə növbəti etiraz dalğası Lori bölgəsində baş qaldırıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, bir müddət əvvəl qızıl mədənlərinə gedən yolu bağlayan vətəndaşlar ölkədə özbaşınalığa son qoyulmasını tələb edirlər. Kəndlilər deyirlər ki, hökumət illərdir onların taleyi ilə maraqlanmır. Bu yerlərdə həyat dayanıb, fArdivdə yalnız səfalət, işsizlik, hökm sürür. Sakinlər problemlərinə çarə tapmaq üçün

özləri layihə hazırlayaraq hökumətə təqdim ediblər. Onlar bu yerlərin gözəl təbiəti olduğunu əsas götürərək, dövlət qurumlarından kənddə turizmin inkişafına dəstək istəyiblər. İndi sakinlər bu addımı atmalarına peşmandırlar. Çünki dağ-mədən şirkətlərinin diqqətini çəkiblər. Kəndin ərazisində yerləşən dağlarda qızıl yataqları var. Ardvide yaşayanlar deyirlər ki, əgər orada qazıntı işlərinə başlanılsa onları bu yerlərdən didərgin salacaqlar. Onsuz da bir vaxtlar yüzlərlə ailənin yaşadığı kənddə indi az adam qalıb. Buna səbəb isə yoxsulluğun gətirdiyi sosial problemlərdir. Belə yaşayışa dözə bilməyən sakinlər ev-əşiklərini qoyub xaricə üz tutublar. Ölkədən getməyə imkan tapa bilməyənlər isə burada qalıb min bir əziyyət içində yaşamağa məcburdurlar. Onlar kəndlərindəki qızıl mədəninin tapılmasına imkan verməyəcəklərini deyirlər. Ona görə də etirazçılar bir müddət əvvəl ekoloqların, parlament nümayəndələrinin, Ermənistan Ekologiya Nazirliyinin əməkdaşlarının qızıl yatağı olan Ardvi kəndinə daxil olmasına imkan verməyiblər.

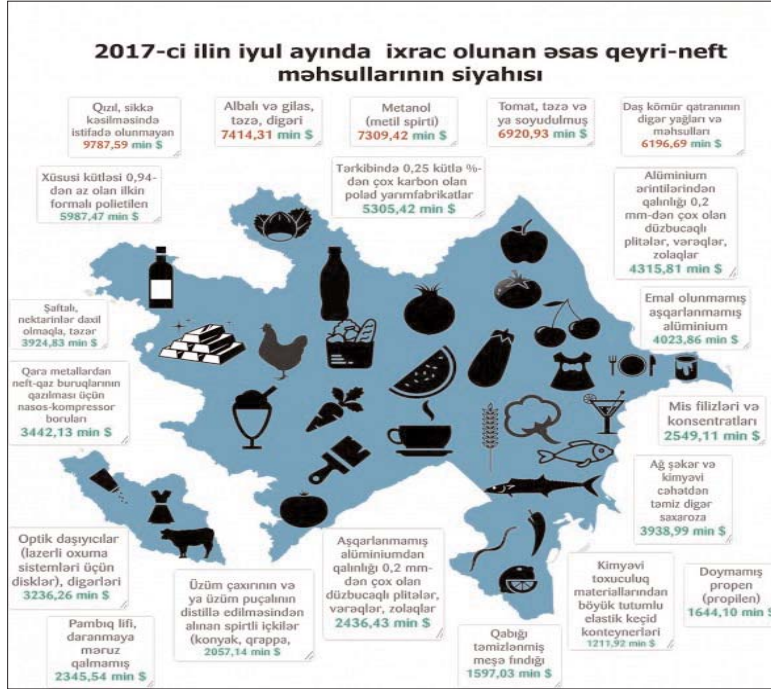
24 avqust 2017-ci il

“Azexport”a 7 ayda 53 ölkədən 264 milyon dollar ixrac sifarişləri daxil olub

“Azexport”a 7 ayda 53 ölkədən 264 milyon dollar ixrac sifarişləri daxil olub. İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirlərlər ki, bu barədə qurumun “İxrac İcmalı”nın avqust ayı üçün təqdim olunmuş sayında qeyd olunub. İcmalda göstərilir ki, 2017-ci ilin 7 ayı ərzində qeyri-neft sektoru üzrə 855 milyon ABŞ dolları dəyərində mal ixrac olub. İxrac əməliyyatlarında 1333 subyektlər iştirak edib. Bu ilin 7 ayı ərzində qeyri-neft məhsullarının ixrac edildiyi ölkələrin siyahısında ilk beşlikdə Rusiya, Türkiyə, Gürcüstan, İsveçrə və Türkmənistanın adı var.

Yeddi aylıq məlumatlarının təhlilindən aydın olub ki, qeyri-neft sektoru üzrə ixracda birinci yeri pomidor (tomat) (127,9 milyon ABŞ dolları), ikinci yeri qızıl (60,7 milyon ABŞ dolları), üçüncü yeri isə xüsusi kütləsi 0,94-dən az olan ilkin formalı polietilen (54,4 milyon ABŞ dolları) tutur. 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2017-ci ilin 7 ayı ərzində pambıq lifi ixracı 8,3 dəfə, elektrik enerjisi 3,2 dəfə, çay 60 faiz, meyvə-tərəvəz 42 faiz, kimya sənayesi məhsulları 30 faiz, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar 29 faiz, spirtli və spirtsiz içkilər 26 faiz, plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar 12 faiz artıb.

Bu ilin iyul ayına gəldikdə isə qeyd edək ki, ötən ay qeyri-neft sektoru üzrə 459 subyektlər tərəfindən 117 milyon ABŞ dolları dəyərində ixrac əməliyyatları həyata keçirilib. “Azexport.az” portalının qeyri-neft sektoru üzrə ixracatə töhfə verməsinə gəlincə isə “İxrac İcmalı”nda qeyd edilir ki, 2017-ci ilin 7 ayı ərzində “Azexport.az” portalına dünyanın 53 ölkəsindən 264,3 milyon ABŞ dolları məbləğində ixrac sifarişləri daxil olub. “Azexport.az” portalına iyul ayında daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri iyun ayı ilə müqayisədə 15 faiz çox olub. Belə ki, “Azexport.az” portalına 2017-ci ilin yanvar ayında

48, fevral ayında 6,5, mart ayında 27, aprel ayında 29,9, may ayında 19, iyun ayında 62,3 və iyul ayında 71,6 milyon ABŞ dolları dəyərində ixrac sifarişləri daxil olub.

“Azexport.az” portalına daxil olan ixrac sifarişlərinin ilk beşliyində isə Rusiya (19 faiz) ilə yanaşı Ukraynanın (7,8 faiz), Türkiyənin (7,4 faiz), ABŞ-in (4,8 faiz) və Səudiyyə Ərəbistanının (4,8 faiz) adı var.

2017-ci ilin iyul ayında “Azexport.az” portalına ilk dəfə Qətər, Tanzaniya və Ekvador kimi ölkələrdən sifarişlər daxil olub. İyul ayında daxil olan sifarişləri məhsullar üzrə təhlil etdikdə aydın olur ki, qida sənayesi məhsulları başda olmaqla qeyri-neft sektorunda istehsal olunan müxtəlif məhsullara - fındıq ləpəsi, şərab, kosmetik vasitə, tütun, göbələk, uşaq iç geyimi, konservləşdirilmiş inək eti, quru süd, mebel, toyuq yumurtası, dondurulmuş toyuq eti, albalı şirəsi, ipək xalça, mahlic, pambıq linti, alma, kərə yağı, avtomobil diaqnostika qurğusu, mühərrik yağı və sair tələbat böyükdür. Bu məhsullar içərisində mahlicə, pambıq lintinə, almaya, fındıq ləpəsinə, toyuq etinə müxtəlif ölkələrdən daxil olan

sifarişlərin hər birinin dəyəri ayrı-ayrılıqda bir milyon ABŞ dollarından çox olub.

Həmçinin “İxrac İcmalı”nın bu sayında pambıqçılığın inkişafı qeyri-neft sektoru üzrə ixracın artmasına töhfəsi, “Azexport.az” portalı vasitəsilə Azərbaycan mallarının “Amazon.com” portalında yerləşdirilməsi, Gömrük Bəyannamələrinin Rəqəmsal Ticarət Qovşağı vasitəsilə doldurulması, Eskrou xidmətindən istifadə imkanları, pambıq və tütun məhsullarının istehsalı, emalı və ixracı ilə məşğul olan şirkətlər barədə məlumatların “Azexport.az” portalında yerləşdirilməsi barədə də ətraflı məlumatlar əksini tapıb. “İxrac İcmalı”nın məqsədi sahibkarları ixracatə bağlı maarifləndirməyə, yerli malların ənənəvi və yeni bazarlara çıxarılması imkanlarını artırmağa və bəynəlxalq bazarlara inteqrasiya prosesini sürətləndirməyə xidmət edir.

“İxrac İcmalı” ilə www.iqtisadiislahat.org saytının İcmallar bölümündə tanış olmaq mümkündür.

http://iqtisadiislahat.org/store//media/documents/ixrac_icmalii/avqust/ExportReview_2017-5.pdf

İLHAM

Toya gəlməsən, facebookda blok olunacaqsan, bax ha...

Toy kimi gözəl adət-ənənəmiz var. Bəlkə də, heç bir xalqda öz sevincini, şadlığını təmtəraqla qeyd edə biləcək belə bir adət yoxdur. Amma görünən odur ki, günlər ayları, aylar illəri əvəz etdikcə, bu ənənə öz formasını dəyişməyə başlayır. Bir zaman üç gün, üç gecə zurna-balaban sədələri ilə övladına toy edən valideynlər bu gün üç-dörd saatlıq məclis tarixi ənənəni yola verir. Bu üç-dörd saatlıq toy zamanı nələ baş vermir ki... Toy ona görə edilmir ki, çirtmə vurub, hopstop oynayan və ya tanqo gədəsən. Toy şənlənmək, yeni ailə quranların şadlığını şərik olmaq deməkdir. Amma bizlər bəzən toyu o qədər cılızlaşdırırıq ki, bir növ şadlığımıza şilləq atmış oluruq. Masa üzərində o qədər təamlar düzülür ki, bilmirsən hansından yeyib, hansından dadasan. Bəzən acgözlük edib hər nə gəldi yeyirsən ki, axırda da mədən pozulur, baş ağrısı qarın ağrısını əvəzləyir, ürək bulanmaları da öz yerində. Hətta xəstəxanalar da olur. Adama deyən lazımdır, niyə acgözlük edirsən, dünyanın axırındır? Bundan pisi də məclis sahibinin öz övladı üçün təmtəraqlı toy məclisi qurmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxmasıdır. Kredit götürüb, gələnə 5 min manatlıq brilyant alınır, İrənin, Türkiyənin taxta-şalban sexində düzülüb-qoşulan və qiyməti 7-8 min manat olan mebel alınır, oğlan evinin darısqal otağında quraşdırılır. Toy günü xərclər daha çox ola bilər. Buraya şadlıq evinə ödənilməli olan, 6-7 min manat, tamadaya və şou əhlinin tanınmış mürtüblərinə verilən 8-10 min manatı da əlavə etsək, toy sahibinə toy xərclərinin 35-40 min manata başa gəldiyini demək olar. Açıqı, mənə ən çox təsir edən şou əhlinin ünlü mürtüblərinə ödənilən puldur. Bu məxluqatlar əllərində mikrofon attanıb-düşüb, şəstlə heç kəsin başa düşmədiyi mahnılar ifa edirlər. Gedəndə də, ən azı 8-10 min manat almaqla, toy sahibinə ağır zərbə vururlar. İnanın, toyda dost-tanışın şeir deyib, bildiyi mahnını oxumasına razı olaram, ancaq Aygünün, Nadirin, Röyanın, Rəqsanənin oxumağına razı olmaram. Amma nə işdisə, hələ ki, bu mürtüblər Azərbaycan toylarında meydan sulayırlar. Bu, nə üçündür, lazımdır? Bütün bunların yeni ailə quranların xoşbəxtliyinə, ailə səadətinə nə dəxli var ki? Bu sualı ailə quranlara və ya onların valideynlərinə versən, səni topa tutar, hörmətdən-izzətdən salar. Birbaşa deyər ki, eldən, qohum-qonşudan, bəyin, gəlinin iş yoldaşlarından ayıbdır. Necə ola bilər ki, qonşudan geri qalım. Vay o günə ki, toya çağırıldığı qonaqların, bir qismi gəlməyə. Onda, həqiqətən də, toy sahibinin işləri fəna olacaq. Şadlıq evinin sahibinin nə vecinə, stol bəzənib, pulunu ödə. “Bəxtiyar” kinofilindəki kontrabas çalan artist kimi “pulumu verin, pulumu” deyib, cumacaq, toy sahibinin üstünə. Verməsən, bəy girov götürüləcək. Azmı olub belə xoşagəlməz hadisələr. Toy sahibi borc-xərc edib, şadlıq evinə olan borcunu ödəyir, hirsini-hikkəsini isə toya dəvət etdiyi, amma gəlməyən dost-tanışdan çıxacaq. Dərhal, vətəncə giley-güzar mesajı yazılacaq, ən pisi də odur ki, facebook-da dostluqdan çıxarılaçaq. Hesablamaya görə, Azərbaycanda bir il ərzində facebook-da blok olunan 124 min insandan 83 mini toya dəvət olunub, ancaq gəlməyən insanlardır.

Təbii ki, toyun sıx və təmtəraqlı keçməsi ən çox şadlıq evlərinin sahiblərinin işinə yararır. Yəni “qaz vurub, qazan doldurmaq” üçün şadlıq evləri ən yaxşı məkandır. Ən maraqlısı da odur ki, şadlıq saraylarının sahiblərinin əksəriyyəti Hacıdır. Hansı ki, bu insanların sözləri ilə əməlləri heç zaman üst-üstə düşmür. “Hacı”ların hansısa kasıba, imkansız əl tutduğu, yardım etdiyi faktı mövcud deyil. Əksinə, işçilərin hüquqları pozulur, haqları əllərdən alınır. Xüsusilə də, uşaq əməyi bu məkanlarda daha tez-tez istismar edilir. “Hacı”lar isə susurlar. Çünki onlara ucuz işçi qüvvəsi olan uşaq əməyindən istifadə etmək daha çox sərf edir. Haqq yox, divan yox, Əmək Müfəttişliyi də, şadlıq saraylarının heç pəncərəsindən boylana bilmir. Dünən marşrut avtobusunda üç yetkinlik yaşına çatmamış gəncin etdiyi söhbətə qulaq şahidi oldum. Uşaq saraylarında ofisiyent kimi işləmələrdən və hər dəfə də müxtəlif bəhanələrlə onlara verilməli olan 10 manatın 2-3 manatının kəsilməsindən giley-güzar edirdilər. O gün də, saytların birindən oxuyuram ki, Xırdalan şəhərindəki “Xəzinə Palace” şadlıq sarayında çalışan yetkinlik yaşına çatmamış bir uşaq-ofisiyent namaz qıldığı üçün işdən azad olub. Öyrənirəm ki, bu şadlıq sarayının sahibi hacıdır, guya din-iman əhlidir. “Hacı”nın sözcüsü olan administrator ağzından horra tökülə-tökülə iddia edir ki, “burada namaz qılmaq yeri deyil. Onu bir daha işə götürməyəcəyik”. Nə isə...şadlıq evlərində qiymətlər baha, keyfiyyət isə yox dərəcəsinə düşür. Bəzi şadlıq evlərində mənşəyi bəlli olmayan ərzaqlardan qida hazırlanır, əl vurulmamış və ya yarımqıç qalmış qida növləri növbəti toylarda süfrəyə düzülür.

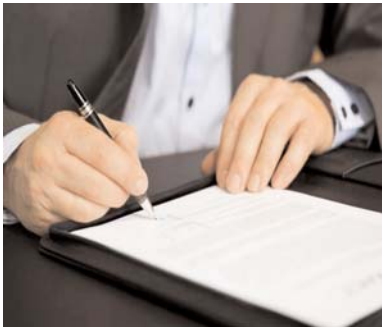
Sahibkarlara 182 investisiya təşviqi sənədi verilib

İndiyədək 169 sahibkarlıq subyektinə 182 investisiya təşviqi sənədi təqdim edilib. İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirlərlər ki, investisiya təşviqi sənədi verilmiş layihələrin reallaşması nəticəsində yerli istehsalat 1,6 milyard manat investisiya yatırılması, 11 mindən çox yeni iş yerlərinin açılması nəzərdə tutulur. Investisiya təşviqi sənədləri hesabına reallaşdırılacaq layihələrin 1-i Bakı şəhərində, 66-sı Bakıətrafı qəsəbələrdə və Abşeron rayonunda, 115-i isə digər iqtisadi rayonlarda həyata keçiriləcək. Verilmiş 182 investisiya təşviqi sənədinin 70-i kənd təsərrüfatı, 112-si isə sənayeyönümlü layihələrdir. Ən çox investisiya təşviqi sənədi intensiv bağçılıq, bostançılıq və çayçılıq, qi-

da məhsullarının istehsalı, rezin və plastmas məmulatlarının istehsalı sahələrində reallaşdırılan layihələrə verilib.

Eyni zamanda, investisiya təşviqi sənədləri əsasında texnikanın, texnoloji avadanlıqların və qurğuların güzəştli şərtlərlə idxalı üçün 169 sahibkarlıq subyektinə 744 təsdiqedicə sənəd təqdim edilib. Təsdiqedicə sənədlər əsasında sahibkarlıq subyektləri tərəfindən əldə olunan ümumi güzəştin dəyəri 30,5 milyon ABŞ dollarıdır.

Qeyd edək ki, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, yeni müəssisələrin yaradılmasının dəstəklənməsi, sənaye istehsalının artırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Fərmanına uyğun olaraq, investisiya təşviqi

mexanizmi yaradılıb. Investisiya təşviqi sənədi Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində və “Gömrük tarifi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda müəyyən edilmiş güzəştləri əldə etməyə əsas verən sənəddir. Bu güzəştlərə 7 il müddətinə mənfəət və ya gəlir vergisinin 50 faizdən azadolma, torpaq və əmlak vergisindən tam azadolma, layihə çərçivəsində xaricdən idxal olunan texnika, texnoloji avadanlıq və qurğunun gömrük rüsumu və ƏDV-dən tam azadolması aiddir.

Dağlıq Qarabağdan böyük erməni köçü başlayıb

Azər Həsərət: "Beynəlxalq təşkilatların susqunluğu isə, dediyim kimi, ikili standart və qərəzli yanaşmadan qaynaqlanır"

- Azər müəllim, hal-hazırda Dağlıq Qarabağdan böyük köç başlayır. Bu baxımdan, Sarkisyan rejiminin Dağlıq Qarabağda zorən erməniləri məskunlaşdırmaq siyasətinin artıq iflasa uğradığını demək olarmı?

- Ermənistanın işğal altındaki Dağlıq Qarabağdan köç həmişə davam edib. Sadəcə, indi bir qədər də intensivləşib. Bu da səbəbsiz deyil. Vaxt vardı ki, Ermənistanın hərbi üstünlüyü Qarabağ ermənilərində, az da olsa, ümidə səbəb olurdu. Amma aradan keçən illər ərzində Ermənistanın olduqca zəifləməsi və bunun fonunda Azərbaycanın qat-qat güclənməsi, ağılı başında olan Qarabağ ermənilərini düşünməyə və heç olmasa öz canlarını qurtarmağa sövq edir. Ona görə də, ilk fürsətdə Qarabağdan, onun arxasınca da, Ermənistandan qaçıb canlarını qurtarırlar.

- Dağlıq Qarabağ nəzarətsiz zona elan olunub. Orada terrorçular yetişdirilir və digər beynəlxalq miqyaslı qeyri-qanuni əməllər həyata keçirilir. Niyə beynəlxalq güclər bu faktı etiraf etmirlər və bununla bağlı ciddi tədbirlər görmürlər?

Müsahibimiz Siyasi şərhçi Azər Həsərətdir

xalq güclər bu faktı etiraf etmirlər və bununla bağlı ciddi tədbirlər görmürlər?

- Bunun səbəbi gün kimi aydındır. Azərbaycan illərdir beynəlxalq tribunallardan dünyaya bəyan edir ki, Dağlıq Qarabağ və ətrafındakı işğal zonası nəzarətsizdir, orada terrorçular məskən salır, narkotiklər becərilir. Yəni faktiki olaraq, Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından dünyaya qarşı istifadə edilir. Təəssüflər olsun

ki, bu çağırışlarımız qulaqardına vurulur. Səbəbsə çox sadədir: dünya ikili standartlarla idarə edilir. Azərbaycan kimi öz sözünü deyən, heç kimin qarşısında əyilməyən dövlətləri belə üsullarla küncə sıxmaq istəyirlər. Amma bir şeyi unudurlar ki, biz belə təzyiqlərə boyun əyməyəcəyik.

- Fakt budur ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində Ermənistan qeyri-konstruktiv mövqe sərgiləyir və beynəlxalq təşkilatlar isə susqunluq nümayiş etdirirlər. Səbəb nədir?

- Ermənistan bu yolla işğal faktını yaddaşlardan silib bizim torpaqlarımızda daimi nəzarəti təmin etmək istəyir. Onlar düşünür ki, "nə sülh, nə müharibə" durumu uzanarsa, biz azərbaycanlılar öz torpaqlarımızı unudacağıq. Dünya da unudacaq. Amma yanılırlar. Çünki heç bir azərbaycanlı bir qarış torpağını belə unudan deyil və unutmur da. Beynəlxalq təşkilatların susqunluğu isə, dediyim kimi, ikili standart və qərəzli yanaşmadan qaynaqlanır.

GÜLYANƏ

Baş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyi Lerik rayonunda törədilmiş ağır cinayətlə bağlı məlumat yayıb

Lerik rayonunda törədilmiş ağır cinayətin üstü polis və prokurorluq orqanlarının əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilmiş təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri və əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində "isti izlər"lə açılıb.

Respublika Baş Prokurorluğunun və Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətlərinin AZƏRTAC-a daxil olan birgə məlumatında qeyd edilib ki, cari il avqustun 22-də saat 05.20-də rayonun Vıvəzəmin kənd sakini Mehdi Mirzəzadə Daxili İşlər Nazirliyinin "102-Zəng Xidməti" Mərkəzinə zəng edərək atası Elman Hüseynovun yaşadığı evi yandırdığını, habelə anası Şükufəni və bacısı Süsəni öldürmək istədiyini bildirib. Məlumatla əlaqədar rayon prokurorluğunun və polis şöbəsinin əməkdaşları dərhal hadisə yerinə gəlib və göstərilən ünvanda yanğının baş verməsi müəyyən edilib. Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Regional Mərkəzinin yan-

gınsöndürmə xidmətinin əməkdaşları təxirəsalınmadan hadisə yerinə çağırılaraq yanğının söndürülməsinə cəlb olunublar. Həyata keçirilmiş kompleks tədbirlərlə yanğının qısa müddətdə söndürülməsi təmin edilib, bu zaman ümumi sahəsi 137 kvadratmetr olan birmərtəbəli, üçotaqlı evin tamamilə yandırılması məlum olub.

Yanğın söndürüldükdən sonra mənşədən ev sahibi Elman Hüseynovun, onun həyat yoldaşı Şükufənin və qızı Süsənin yanaraq tanınmaz hala düşmüş meyitləri aşkar edilib. Məhkəmə-tibb ekspertinin iştirakı ilə hadisə yerinə və meyitlərə baxış keçirilib, maddi sübutlar götürülüb və digər zəruri prosessual hərəkətlər yerinə yetirilib. İlk araşdırma zamanı Mehdi Mirzəzadə izahatında həmin gün səhər radələrində atasının bıçaqla anasını və bacısını vurduğunu, Elman Hüseynovun ona da xəsarət yetirməyə cəhd göstərsə də, həyətdə qaçdığını, sonda isə evi yandırmayla atasının intihar etdiyini göstərib.

Məhkəmə-tibb ekspertizası tərəfindən meyitlərin müayinəsi zamanı Elman Hüseynovun boyun və sağ kürek nahiyələrində deşilmiş-kəsilmiş xəsarətlərin olması müəyyənləşdirilib. Faktı görə rayon prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120.2.7-ci (iki və

ya daha çox şəxsi qəsdən öldürmə), 125-ci (özünü öldürmə həddinə çatdırma) və 186.2.2-ci (əmlakı qəsdən yandırmaqla məhv etmə və ya zədələmə) maddələri ilə cinayət işi başlanılıb.

Ekspertizanın rəyi ilə M.Mirzəzadənin izahatı arasında uyğunsuzluq yarandığından, eləcə də ailənin üç üzvünün öldürülərək evin yandırılması cinayətini törətməsində əsaslı şübhələr olduğundan sonuncu polis tərəfindən şübhəli şəxs qismində saxlanılıb.

Aparılmış intensiv istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində müəyyən edilib ki, avqustun 21-də günorta və axşam radələrində Elman Hüseynov ilə həyat yoldaşı arasında ailə münaqişəsi zəminində mübahisə baş verib. Avqustun 22-nə keçən gecə səhə oyanmış Süsən valideynlərinin yatdığı otağa daxil olduqda anası Şükufəni divanda huşsuz vəziyyətdə görüb. Gecə qəfil yaranmış hay-küyün səbəbini öyrənmək üçün yataq otağına daxil olan M.Mirzəzadə bacısının atası tərəfindən öldürülməsinin şahidi olub, eyni aqibətlə üzləşməmək üçün bıçaqla E.Hüseynovun boyun və sağ kürek nahiyəsinə bir neçə zərbə endirib.

Daha sonra cinayətin izini itirmək məqsədilə o, yataq otağındakı lampanın neftini həyatlarını itirmiş ailə üzvlərinin üzərlərinə, evin digər hissələrinə tökərək mənşəni yandıraraq M.Mirzəzadə ifadəsində atasını qətlə yetirdiyini, sonra isə evdə yanğın törətdiyini etiraf edib. O, cinayətin aləti olan bıçağı da maddi sübut kimi istintaqa təqdim edib. Hazırda cinayət işi üzrə zəruri istintaq və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

Kimlərsə AXCP və Müsavatın "uzun ömürlü" olduqlarını iddia edirsə...

RƏFIQƏ

Hər dəfə seçki kampanyası ərəfəsində müxalifət partiya rəhbərləri diqqət mərkəzinə cəvirlənək üçün müxtəlif vasitələrdən istifadə edirlər. Bəzən dağıdıcı müxalifət xalq arasında nüfuz əldə edə bilmədikdə, qeyri-qanuni vasitələrlə bunu əvəzləmək istəyir. Məqsəd diqqəti özlərinə yönəltmək, mövcud olduğunu nümayiş etdirməkdir. Dağıdıcı müxalifət sosial baza baxımından çox zəifdir.

Yeri gəlmişkən, YAP İcra katibinin müavini Mübariz Qurbanlının hələ bir qədər əvvəl söylədiyi fikirlər kifayət qədər haqlı mövqedir və bütün dövrlərdə müxalifətə verilən real qiymətdir. M.Qurbanlı bildirib ki, müxalifət nümayəndələrinin etmək istediklərini Prezident İlham Əliyev xalq üçün, vətən üçün müsbət olan məsələləri çoxdan həll edib: "Müxalifət hansı məsələyə toxunmaq istəyirsə, biz, indiki iqtidar onu qabaqlamış oluruq. Məhz buna görə də, dağıdıcı müxalifətin hansısa bir formada sosial baza yığılması mümkün deyil. Mütləq əksəriyyət indiki hakimiyyəti müdafiə edir".

Söz yox ki, belə olan halda, müxalifətin dağıdıcı qanadı pozuculuğa, dağıdıcılığa meyil göstərir. Azərbaycan qarşı müxtəlif illərdə müxtəlif basqılar olmuşdur və indi də var. Bunu dövlətlər səviyyəsində söyləyə bilmərik. Bəzi xarici dairələr var ki, Azərbaycanın liderliyini gözü götürmür, möhkəmlənməsini istəmir və bu, faktır...

Müxalifətin yalnız "liderləri"nin boş-boş vədləri qalıb...

Dəfələrlə şahidi olmuşuq ki, bir sıra ermənipərəst təşkilatlar Qərb qurumlarında Azərbaycanla bağlı haqsız qərarlar qəbul etməyə cəhdlər göstəriblər. Dağıdıcı müxalifətçilər bu qərarlara dəstək veriblər. Çünki çöhrələri daim düzlərinin üzərində olub. Yalnız müxalifətin haray-şivənələrindən vəcdə gələn bu dairələr özlərinin, iqtisadi və media imkanlarından istifadə edərək, "qara piar" kampaniyaları aparırlar. Bu "qara piar" kampaniyasından isə, bəzən Azərbaycanın daxilindəki müxalifət nümayəndələri böyük həvəslə alət kimi çıxış edir, vasitə rolunu oynayır. Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında hansısa təsir buraxacağına və ya tərəfdarlar qazanacağına hələ də ümid edən sözügedən müxalifət düşərgəsi və onun "liderləri" anlamağa məhkumdurlar ki, bu ölkədə Azərbaycanda siyasi səhnədə, yalnız Azərbaycanın dövlətçilik maraqlarından çıxış edən siyasi qüvvələr fəaliyyət göstərə bilərlər. Qeyrilərinin isə ömrü onsuz da uzun çəkmir. Əgər kimlərsə AXCP, Müsavat kimi partiyaların "uzun ömürlü" siyasi təşkilat olduqlarını iddia edirlərsə, təməldən yanılırlar. Çünki bu partiyaların vaxtı çoxdan tükənib və onların, yalnız "liderləri" beş-on nəfərlik elektoratları, eyni zamanda, boş-boş vədləri qalıb...

Yəməndə otelə hava hücumu nəticəsində 35 nəfər ölüb

Yəmən paytaxtı Səna şəhərindəki otellərdən birinə edilən hava hücumu nəticəsində 35 nəfər həlak olub, yüzlərlə insan yaralanıb. Bu barədə CNN telekanalı məlumat yayıb. Qeyd edək ki, 2014-cü ildən ölkədə davam edən vətəndaş müharibəsi təqribən 10 min nəfərin həyatına son qoyub, milyonlarla insan evini tərk etmək məcburiyyətində qalıb.

24 avqust 2017-ci il

Mübariz Əhmədoğlu: "Ermənistan tərəfi ABŞ Dövlət Departamentinin rəsmi sənədini saxtalaşdırıb"

Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, politoloq Mübariz Əhmədoğlu ABŞ Dövlət Departamentinin 2016-cı ildə dünyada dini azadlıqların vəziyyəti ilə bağlı ənənəvi hesabatına dair şərhində bildirdi ki, Ermənistan tərəfi ABŞ Dövlət Departamentinin rəsmi sənədini saxtalaşdırıb. Onun fikrincə, hesabatın "Ermənistan" bölməsində bu ölkədəki dini pozuntular daha kəskin şəkildə qeyd edilir. "Amma Ermənistan mətbuatı ABŞ Dövlət Departamentinin yaydığı hesabatı "əlavələr" etməklə, guya Ermənistanda qonşularına nisbətən dini azadlıqların az pozulduğunu ABŞ-ın rəsmi sənədində göstərildiyini bildirdilər"-deyə bildiren politoloq bu pozuntuları aşağıdakı məqamlara əsaslandıraraq, bir neçə mərhələyə böldü:

1. Əgər Ermənistan "qonşu" dedikdə, Azərbaycan və Türkiyəni nəzərdə tutursa, bu iki dövlətdə dini strukturlar heç xüsusi imtiyaza və ya səlahiyyətə malik deyil. Ermənistanda erməni Apostol kilsəsi prioritet mövqedədir və bu konstitusiyaya ilə təsbit olunub. Dövlət qurumları erməni kilsəsinin prioritet mövqeyinin reallaşmasına daim xüsusi diqqət ayırırlar.

2. Azərbaycanda və Türkiyədə dinlə məşğul olan dövlət qurumları var. Ermənistanda belə bir qurum yoxdur. Erməni Apostol kilsəsi buna imkan verməz. Gürcüstanda da patriarxlıq güclü olsa da, artıq hökumət dini qurum təsis etmişdir.

3. Reallıqda ABŞ Dövlət Departamentinin 2016-cı il hesabatının "Ermənistan" bölümündə "qonşu ölkələrlə müqayisədə" termini yoxdur. 2014-cü il hesabatında belə bir termin olub. Bu, ABŞ-ın Ermənistandakı o zamankı səfiri, indi ABŞ Dövlət Katibinin köməkçisi vəzifəsini icra edən C.Heffernin əməli idi. Ermənistandakı demokratik mətbuat və din azadlığı sahəsindəki biabırçılığı ört-basdır etmək üçün bu üsula əl atmışdı.

Heç də hər ekspert əziyyət çəkib mövzunu axıradək öyrənmək istəmir. Heffernin və Ermənistan rəhbərliyinin belə saxtakarlıqlar hazırlayarkən, əsas hesablamaları da buna əsaslanırdı. Beləliklə, çox dəqiq şəkildə bildirmək olar ki, Ermənistan tərəfi ABŞ Dövlət Departamentinin rəsmi sənədini saxtalaşdırıb. Amma bu, birinci hal deyil. Prezident S.Sarkisyan və XI naziri E.Nalbandyan dəfələrlə bildirdilər ki, Ermənistanın mövqeyi ATƏT MQ-nin mövqeyi ilə eynidir. Guya Azərbaycanın mövqeyi fərqlidir. Amerikalı həmsədr yaxınlarda hərtərəfli sülh sazişinin dörd maddəsini açıqladı: Ərazilər Azərbaycana qaytarılır; Azərbaycanın bütün qaçqın və məcburi köçkünləri ilkin yaşayış yerlərinə qayıdır; Dağlıq Qarabağın statusu müəyyən olunur və regiona sülhməramlılar gətirilir. ATƏT MQ-nin dediyi budur. Ermənistan əgər bununla razıdırsa, o zaman istənilən anda Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsini əldə etmək olar. O cümlədən, digər sahələrdə də Ermənistan rəhbərliyinin belə saxtakarlıqları var.

Beləliklə, dini azadlıqların təmini sahəsində də Azərbaycandakı vəziyyətin Ermənistanla müqayisədə qat-qat yaxşı olduğunu deyən M.Əhmədoğlu digər bir arqumenti, eləcə də, faktı önə sürüb. SITAT: "Ermənistan özündə və işğal etdiyi Dağlıq Qarabağda islam terrorizmini çox real hesab edir və bunu Azərbaycana qarşı arqument kimi istifadə edir. Azərbaycanda heç vaxt islam terrorizmi real təhlükə olmayıb və yaxın gələcəkdə də mümkün deyil. Uzaq müddətə də dair belə bir fikir söyləmək mümkündür".

Politoloq ermənilərin Gümrüdə rus hərbiçisini terror edən erməninin Yunanıstanda islamçıların təsirinə düşmüş erməni olduğu iddialarını da xatırladı və bununla Ermənistanda islamofobiyanın mövcud olduğunu bildirdi.

"Azərbaycanda dini-siyasi radikalılara qarşı aparılan mübarizə dövlət sabitliyini təmin etmək kontekstində qəbul edilə bilər"

Azərbaycanda dini radikalizmin olmadığını deyən Mübariz Əhmədoğluna görə, sadəcə, siyasi məqsədlər üçün radikallaşmış dini qrup mövcuddur. Lakin göstərilən səylər nəticəsində, həmin qrup da zərərsizləşdirilib: "Hakimiyyətin apardığı siyasət nəticəsində, bu təbəqə də demək olar ki, tamamilə neytrallaşdı. Yeri gəlmişkən, Ermənistan özü də Azərbaycanda həmin radikal qrupun mövcudluğu istiqamətində müəyyən səylərə malikdir. Azərbaycan tarixi multikultural və tolerantlıq ənənələrinə malik dövlətdir. Azərbaycanda dini-siyasi radikalılara qarşı aparılan mübarizə dövlətin sabitliyini təmin etmək kontekstində qəbul edilə bilər".

Siyasi analitik sonda vurğulayıb ki, dini azadlıqların təmini mövzusunda Azərbaycanın ictimai-siyasi mühitində vəziyyət konsensusa yaxındır: "Bu kontekstdən ABŞ Dövlət Departamentinin Dini Qurumlarla İş üzə Dövlət Komitəsi ilə əməkdaşlığı qarşılıqlı faydalı ola bilər. Ümumiyyətlə, elə dəyərlər var ki, Ermənistanı yaddır. Hələ bu gündə Ermənistan müstəqil siyasətin acılığını və ya şirinliyini dadmayıb".

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

UNICEF-dən 2 yaşlı Zəhranın ermənilər tərəfindən öldürülməsinə münasibət

"Heç bir icma, heç bir ailə silahlı münaqişə nəticəsində uşaq itkisindən əziyyət çəkməməlidir". Ombudsman Aparatından SİA-ya verilən məlumata görə, bu barədə BMT-nin Uşaq Fondunun (UNICEF) icraçı direktoru Entoni Leykin Azərbaycanın insan hüquqları üzrə müvəkkilinin iyulun 4-də 2 yaşlı Zəhra Quliyevanın Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin açdığı atəş nəticəsində həlak olmasına dair bəyanatına cavab olaraq göndərdiyi məktubda deyilir. Məktubda bildirilir ki, BMT baş katibinin mart ayında qeyd etdiyi kimi, BMT bütün tərəfləri atəşkəs sazişini sarsıda biləcək istənilən hərəkətlərdən çəkinməyə, onları Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli üçün qətiyyət nümayiş etdirməyə səsləyən çağırışı dəstəkləyir: "UNICEF bu cür həll yolunun əldə edilməsi üçün səylərin davam etdiyi bir vaxtda münaqişənin təsirindən məruz qalan bütün uşaqların hər cür müdafiə ilə təmin olunacağına ümid edir".

Məktubda UNICEF-in Azərbaycan nümayəndəliyinin uşaq və gənclərə ən yaxşı və ən təhlükəsiz təşəbbüslər istiqamətində kömək göstərməyə davam edəcəyi diqqətə çatdırılıb. Qeyd edək ki, bu il iyulun 4-də saat 20:40 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Füzuli rayonunun Alxanlı kəndi 82 və 120 millimetrlilik minaatanlardan və dəzgahlı qumbaraatanlardan atəşə tutulub. Ermənistan tərəfinin bu təxribatı nəticəsində kənd sakinləri - 1967-ci il təvəllüdü Quliyeva Sahibə İdris qızı və onun nəvəsi, 2015-ci il təvəllüdü Quliyeva Zəhra Elnur qızı həlak olublar. 1965-ci il təvəllüdü Quliyeva Sərvinaz İltifat qızı isə yaralanıb.

Politoloq: "Türkiyə heç zaman sərhədlərin açılmasına razı olmaz"

Avrasiya İqtisadi İttifaqında işğalçı Ermənistan da təmsil olunduğundan düşmən ölkə hesab edir ki, Türkiyə sözgedən ittiqaqla gömrük sazişini bağlasa, sərhədlər açıla bilər. Düşmən ölkənin fikrincə, Türkiyənin AİB-yə üzv olması üçün Ermənistanın da səsi ona lazım olacaq. Hər kəsə məlumdur ki, Rusiya AİB-yə hansı ölkənin qəbul edilməsini özü həll edir və belə olan halda,

Ermənistanın hər hansı səsvərmə hüququ heçə enmiş olur". Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Qabil Hüseynli deyib.

Politoloqun sözlərinə görə, Ermənistanın sərhədlə bağlı yaydığı informasiyalar növbəti təxribatdır və onun reallaşması mümkün deyil: "Türkiyə heç bir zaman Azərbaycanın ziyanına olan və xüsusilə də Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində problem yaradacaq məsələlərə yol verməz. Türkiyə hökuməti bu məsələdə Azərbaycanın mövqeyini dəstəklədiklərini dəfələrlə bəyan ediblər. Bu baxımdan düşünürəm ki, Ermənistan tərəfindən qaldırılan məsələ sadəcə hay-küy yaratmağa yönəlib". Q. Hüseynli əlavə edib ki, Türkiyə Ermənistanın da üzv olduğu Avrasiya İqtisadi İttifaqı ilə gömrük sazişi bağlasa təqdirdə sərhədlərin açılması məsələsi gündəmə gələ bilər, amma reallaşma bilməz.: "Çünki, bu, qardaş Türkiyənin tutduğu mövqedir və heç zaman buna razı olmaz. Geosiyasi maraqların fəvqündə olan Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin xarakterini yalnız iqtisadi-siyasi əlaqələrin yüksək səviyyədə olması müəyyən etmir, xalqlarımızı ortaq din, mədəniyyət, dil və əsaslı iddialara qarşı müştərek mübarizə tarixi birləşdirir".

Tələbələr təhsil haqqını yalnız nağdsız qaydada ödəməlidir

Ali təhsil müəssisəsinin tələbəsi ödənişli əsaslarla təhsil alırsa, təhsil haqqını nağdsız qaydada ödəyə bilərmi? Vergilər Nazirliyinin Media və Kommunikasiya Mərkəzindən AZƏRTAC-ın sualına cavab olaraq bildirilib ki, "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3.1-ci maddəsinə əsasən, nağdsız hesablaşma dedikdə, bir şəxsin bank hesabından digər şəxsin bank hesabına köçürülməklə (ödəniş kartları, ödəniş tapşırığı və sair) və ödəniş vasitələri (mobil telefon aparatları, kompüter və digər avadanlıq), ödəniş terminaları ilə və birbaşa nağd qaydada satıcının bank hesabına köçürülməklə həyata keçirilən hesablaşmalar nəzərdə tutulur. Həmin qanunun 3.4.8-ci maddəsində isə göstərilir ki, təhsil haqqının

ödənilməsi bu qanunun 3.3-cü maddəsinin müddəalarından asılı olmayaraq, yalnız nağdsız qaydada həyata keçirilə bilər.

ödənilməsi bu qanunun 3.3-cü maddəsinin müddəalarından asılı olmayaraq, yalnız nağdsız qaydada həyata keçirilə bilər.

Bakıda və Abşeron yarımadasında tozun miqdarı sanitar normadan 40 faiz çox olub

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Ətraf Mühit üzrə Milli Monitoring Departamenti Bakıda və Abşeron yarımadasında müşahidə olunan toz-dumanı ilə bağlı operativ iş rejiminə keçərək, hər üç saatdan bir atmosfer havasında müşahidələr aparır. Departamentdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, havanın keyfiyyətini ölçən avtomatik və stasionar monitoring stansiyalarından alınan məlumata görə avqustun 23-ü saat 15:00-də Bakıda və Abşeron yarımadasında tozun miqdarının bir qədər də artaraq sanitar normadan 40 faiz yuxarı olduğu qeyd olunub. Xatırladaq ki, saat 12:00 də bu göstərici 32 faiz təşkil edib.

Ermənistanda yeni müharibə qorxusu istər ictimai rəyi, istərə də mövcud rejimi ciddi şəkildə vahimədə saxlamaqdadır. Xüsusilə son dövrlərdə Azərbaycan-Rusiya yaxınlaşması və bu yaxınlaşma çərçivəsində müxtəlif istiqamətlərdə nümayiş etdirilən əməkdaşlıq işğalçı ölkəni müharibə xofundan ayıra bilmir. "Hansı ekspertlər yeni Ermənistan-Azərbaycan müharibəsi barədə proqnozlar irəli sürürlərsə, onlar böyük hesabla haqlıdırlar". Bu barədə Ermənistanın "1in.am" saytının rus dili bölməsinin analitik yazarı Sarqis Artsruni siyasi təhlilində qeyd edib (<http://ru.1in.am/1197778.html>). Onun fikrincə, bu proqnozların əsasında Azərbaycanın silahlarla təchiz edilməsidir. S.Artsruniyə görə, sülhə hazırlaşan, yaxud sülhün bərqərar olmasını hədəfləyən ölkə bu kimi məsələlərdə mövcud miqdarda hücum silahlarına ehtiyac duymazdı.

mərhələli və yeni keyfiyyətli hərbi-texniki əməkdaşlıqdan xəbər verir. Bütün bunlar isə, Rusiyanın Ermənistan qarşısında müttəfiqlik öhdəliklərinin olması fonunda baş verir. Eyni zamanda, Rusiya Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsində həmsədr rolunu oynayır".

Sonda analitik utopik xəyallara dalaraq, regionda militarizasiya (?-R.N.) həddinin yüksəlməsi baxımından, Ermənistanın xarici siyasətinin, eyni zamanda, diplomatiyasının və s. əhəmiyyətli amillərinin dəyişdirilməsi olduğunu yazır və bütün bunların Azərbaycanı beynəlxalq aləmdən təcridi üçün vacibliyini qeyd edir. Lakin bununla yanaşı, xam xəyallarının gerçəkləşməsi üçün Ermənistan hakimiyyətini yeni dövlət qurulması istiqamətində mühüm addımlar atmağa səsləyir.

Erməni analitiki istər-istəməz təmsil

çudluğunu "əsas" gətirərək, bu istiqamətdəki hərbi balans üstünlüyünün guya Ermənistanda olduğunu bildirir, lakin sonrakı məqamda Bakının ermənilər üzərində böyük, ya da orta həddə üstün hərbi arsenalı malik olduğunu da etiraf edir. Bununla yanaşı, aprel müharibəsindən sonra erməni mövqelərinin möhkəmləndirildiyini iddia edən erməni analitik yeni müharibənin başlama biləcəyini də istisna etmir.

Ümumiyyətlə, nala-mıxa döyəcləmək üsulu ilə baş verən prosesləri şərh edən Aram Amatuni bir tərəfdən, "İskəndər" sistemlərini nümunə göstərərək, guya Ermənistanın Azərbaycan üzərində üstünlüyə malik olduğunu qeyd edir, digər tərəfdən, onu narahat edən başqa bir reallığı təlaşla yazır. Bu reallıq isə, Azərbaycanın müdafiə naziri Zakir Həsənovun bir neçə gün öncə, Rusiyanın RİA "Novosti" rəsmi informasiya

Azərbaycanın müdafiə nazirinin bəyanatı Ermənistanı qorxu içində saxlayır

Erməni analitiklərini daha çox qorxudan növbəti amil Azərbaycanın S-500 "Prometey" və "Antey-4000" silahlarının potensial alıcısına çevrilməsidir

Sarqis Artsruni: "Azərbaycan mövcud sistemləri almaq məqsədindədir ki, bu məqsəd ona lokal hərbi əməliyyatlar aparması ilə yanaşı, böyükmiqyaslı müharibədə iştirakına da imkan verir"

Bu arada erməni analitik xatırladır ki, bu günlərdə Rusiyada "Armiya-2017" ("Ordu-2017"-R.N.) Sərgi-Forumunun açılmasına işarə edərək xatırladır ki, həmin sərgidə xarici hərbi mütəxəssislər tərəfindən ilk dəfə ən müasir zenit-raket sistemləri (ZRS) olan S-500 "Prometey" və "Antey-4000" silahları nümayiş olunacaq. S.Artsruni, bu məqamda rusiyalı ekspertlərə istinad edərək, qeyd edir ki, ən mümkün alıcılar sırasına Azərbaycan daxil olmaqla Çin, Hindistan, Vyetnam, Əlcəzair, Qazaxıstan, Türkiyə, Misir, İran, İrak, o cümlədən, Fars körfəzinin monarx dövlətləri - Küveyt, Səudiyyə Ərəbistanı, Qətər də var. "Belə ki, artıq 2019-cu ildə Rusiya silahlı qüvvələrində istifadə ediləcək S-500 "Prometey" və "Antey-4000" ZRS-ləri potensial alıcılara bağlı sərgidə təqdim olunacaq"-deyə yazan S.Artsruni əlavə edib ki, hərbi ekspertlər sözügedən silahların ən məşhur mişenləri, o cümlədən, ABŞ-ın istehsalı olan pilotsuz uçuş aparatları məhv etmək gücündədir.

Bu faktorları əsas gətirən erməni analitiki, hesab edir ki, əldə edilmiş informasiyalar bir neçə mühüm nəticələrə gətirib-çıxarır. SİTAT: "Azərbaycan mövcud sistemləri almaq məqsədindədir ki, bu məqsəd ona lokal hərbi əməliyyatlar aparması ilə yanaşı, böyükmiqyaslı müharibədə iştirakına da imkan verir".

Lakin Artsruni digər tərəfdən, özünəməxsus kinlik verməyi də unutmayaaraq, Bakının uzunmüddətli qarşudurmaya hazırlaşdığını qeyd edir və buna əsas kimi, adıçəkilən silahların Rusiyanın hərbi arsenalına yalnız bir neçə ildən sonra daxil olunacağını göstərir. Yəni Azərbaycanın bu silahları almaq niyyətində olmasına baxmayaraq, Qarabağ münaqişəsinin bir neçə il də uzadılması ehtimalına işarə edir. Ancaq unudur ki, əslində, Azərbaycan Ordusu öz gücünü ötən ilin aprelinde bu silahlar olmadan da göstərdi və hətta əlində olan ən müasir silahların 80-90 faizini aprel müharibəsində istifadə etmədi. Nəticədə, 2000 ha, ərazi işğaldan azad

olundu. Görünür, S.Artsruni bu məqamı tamamilə unudub, ya da xatırlamaq gücündə deyil.

"Bu, öz növbəsində, Rusiya-Azərbaycan arasında yeni mərhələli və yeni keyfiyyətli hərbi-texniki əməkdaşlıqdan xəbər verir"

Buna baxmayaraq, erməni siyasi analitiki bəzi erməni ekspertlərdən fərqli olaraq, hesab etmir ki, Ermənistanda anti-Rusiya ab-havasının mövcudluğu Moskvanı narahat edir və Rusiya da, bu səbəbdən, Azərbaycanla mövcud hərbi-texniki əməkdaşlığına son qoyacaq: "Reallıq tamamilə başqadır və bu reallıq belə nəticəyə gəlməyə imkan verir ki, Azərbaycan Rusiyanın müasir silahlarını alan ölkələr arasında ən mümkün alıcı rolunu qoruyub-saxlayır. Bu isə, öz növbəsində, Rusiya-Azərbaycan arasında yeni

olunduğu ölkənin mövqeyindən çıxış edir, ancaq ironik nüans budur ki, get-gedə müstəqilliyini və suverenliyini daha çox itirməyə başlayan Ermənistanın işğalçılıq siyasəti ucubatından mövcud vəziyyətə sürüklənməsi etirafını etmir.

Aram Amatuni: "Belə bir vəziyyət Ermənistanın, xüsusilə diqqətində olmalıdır"

Adıçəkilən sayta çıxış edən digər erməni analitiki Aram Amatuni də Rusiyada açılan hərbi sərgi barədə bənzər fikirlər irəli sürsə də, həmkarından fərqli olaraq, Azərbaycanla Ermənistanın hərbi balansını məsələsini öne çəkib (<http://ru.1in.am/1197824.html>).

Məsələn, Amatuni bu günə qədər hansı ölkənin olduğunu açıqlanmayan "İskəndər" raketlərinin Ermənistan ərazisindəki möv-

agentliyinə verdiyi mü sahibəsidir. S-500-lərin Azərbaycan tərəfindən alınması ehtimalı və müdafiə nazirimizin Bakının "İskəndər" raketlərini vura bilmək gücünə malik olması barədə fikirlərinin ardınca erməni analitiki heyrət edərək yazır ki, Rusiya tərəfi Azərbaycanlı hərbi nazirin açıqlamasına sakit yanaşsın. "Belə bir vəziyyət Ermənistanın, xüsusilə, diqqətində olmalıdır"-qeyd edən A.Amatuni, həmçinin yazır ki, qısa zamanda onun ölkəsi aprel müharibəsindən də betər ciddi risklər qarşısında qalmalı olacaq.

Bununla da, bir daha əmin olmaq mümkündür ki, regionda baş verən proseslər fonunda Ermənistan öz zəifliyini, məhv olma təhlükəsi ilə üz-üzə qaldığını dərk edir, ancaq işğalçılıq faktoru ilə yanaşı, mehriban qonşuluq prinsiplərindən də uzaq olması amili gec-tez təcavüzkar ölkənin Azərbaycan qarşısında diz çökməsi prosesini sürətləndirmiş olur.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

24 avqust 2017-ci il

İsa Qəmbər yenidən meydana girmək istəsə də...

Onun qarşısını ciddi şəkildə alacaq digər müxalifət "liderləri" mövcuddur

Bütün srçkilərdə ardıcıl şəkildə uğursuzluq zolağından çıxmağa müvəffəq ola bilməyən dağıdıcı müxalifət "liderləri" siyasi səhnəni tərk etmək əvəzinə, yenidən özlərini "siyasi güc" olaraq ictimai rəyin diqqətinə sırmağa çalışırlar. Hətta onlar arasında elələri də var ki, partiya sədrliyindən istefa vermələrinə rəğmənlər, hələ də özlərini "siyasətçi" hesab edirlər. Onlardan biri də vaxtilə sədri olduğu Müsavat partiyasında saxta qurultay keçirməklə yanaşı, saxta başqanlıq seçkiləri keçirən, öz adını kreslosunda oturdan, nəticədə, müsavətçilərin kütləvi etiraz və istefalarına bais olan İsa Qəmbərdir. Maraqlısı da budur ki, İ. Qəmbər partiya başqanlıqından getdikdən sonra "Milli-Strateji Düşüncə Mərkəzi" adlı ictimai təşkilat yaratdı və bu vasitə ilə də siyasi gündəmdən silinməməsi üçün müəyyən dirənişlər göstərdi.

Bu, həm də onu göstərirdi ki, siyasi arenada olduğu müddətdə, partiyasına heç bir ciddi uğur qazandıra bilməyən İ. Qəmbər məcburi, yəni istəməyərək verdiyi istefası ilə siyasi cəhətdən də, uğursuz olduğunu etiraf etmişdi. Onun həmin istefadan sonra hər hansı bir seçkiyə qatılması isə, siyasət faktorunda qeyri-ciddilik mənasını daşıyır. Amma buna baxmayaraq, o, indi də ictimai qurumun sədri qismində 2018-ci il seçkilərinə qatılacağına iddia edir. Üstəlik müsavətçilərin ona dəstək verəcəklərini də ehtimal edir.

Bu da mümkün deyil...

Başqa tərəfdən, növbəti belə bir sual yaranır ki, əcəba, İ. Qəmbər daha öncəki seçkilərdə lazım olan miqdarda imzaları zor-bəla ilə toplayırdısa, həmin vaxtlarda hazırda ayrı-ayrı təşkilatlarda təmsil olunan sabiq müsavətçilər da daxil olmaqla, ona dəstək göstərdilərsə, bəs indi necə olacaq? Axı bildiyimiz kimi Müsavatda Arif Hacılı qrupundan və bir neçə yüz nəfərdən başqa kimsələr qalmayıb. Bu zaman İ. Qəmbər nəyə ümid edir, xarici dairələrəmi? Bu da mümkün deyil. Çünki o, heç vaxt ona ağılıq edən erməni lobbi-

sinin təsiri altında olan təşkilatların verdikləri əmləri doğru-dürüst qayda-da yerinə yetirə bilməyib. Əksinə, aldığı qrantları öz yaxınları ilə yeyib...

Ancaq kiçik detal kimi görünməsinə baxmayaraq, Müsavatın "təşəbbüsü" ilə yaradıldığı deyilən "MSDM"-i heç bu partiyanın rəhbər strukturlarında təmsil edilən adamları da ciddi olaraq qəbul etmirlər. Misal üçün, partiyanın mərkəzi icra aparatının rəhbəri Gülləğa Aslanlı belə deyib: "MSDM" ayrıca müstəqil qurumdur. Mərkəzin Müsavat partiyası ilə yeganə bağlılığı onun sədrinin keçmiş başqanımız İsa Qəmbərin olmasıdır".

Yeni onun sözlərinə görə, "MSDM"-in hazırda partiya ilə heç bir bağlılığı və fəaliyyətinə təsiri yoxdur: "Mərkəz öz fəaliyyəti ilə bağlı Müsavat partiyası ilə məsləhətləşmir. O qurumun həftədə bir dəfə yığıncağı keçirilir. Müxtəlif mövzuda müzakirələr aparılır. Yeni fəaliyyətləri sənqiməyib, ictimaiyyətə mərkəzin həyata keçirdiyi işlərlə bağlı məlumatlar da verirlər".

Göründüyü kimi, fakt budur ki, hətta İ. Qəmbərin arxalandığı müsavətçilər belə, onun qurumunu ciddi siyasi-ictimai birlik kimi qəbul etmirlər.

Bütün bunları nəzərə alarsaq, deyə bilərik ki, ümumiyyətlə, İ. Qəmbərin, nəinki prezident, heç bələdiyyə üzvü seçilmək üçün imkanı yoxdur və bu imkan sifirə bərabərdir. Çünki ötən müddətdə və daha əvvəllər də İ. Qəmbər və onun partiyası o qədər gözədən düşüb ki, heç kim onlara dəstək verməz. Yeri gəlmişkən, İ. Qəmbərin başqanlıq zamanı onun müşaviri olmuş Səxavət Əlisoy da maraqlı məqamlara toxunaraq sual edib: "Əslində, Müsavat partiyasının sonuncu qurultayında qərar qəbul edildi ki, keçmiş başqan İsa Qəmbər 2018-ci ildə prezidentliyə namizəd olacaq. Belə bir qərarın verilməsi ancaq yeni seçilmiş başqan A. Hacıyaya hörmətsizlikdən, təhqirdən başqa bir şey deyil. Sual olunur ki, bəs onda A. Hacılı kimdir və onun partiyanın fəaliyyətində rolu nə olacaq? Bütün bunlar, onu deməyə əsas verir ki, İ. Qəmbər bu cür taktiki gedişlərlə özünün "əhəmiyyətli siyasətçi" imicini göstərmək istəyir və o, siyasətdə hələ tükənmədiyini nümayiş etdirməyi düşünür. 24 ildir ki, heç bir uğur qazana bilməyən Qəmbər bundan sonra ne edəcək? Adı qurultayı keçirə bilməyən Qəmbər hansı üzlə hələ də prezidentliyə nazmizəd olmaq iddiasına düşür? Əslində, bu sualları artırmaq da olar".

Məhz bu amilləri nəzərə alaraq, deyə bilərik ki, İ. Qəmbərin namizəd olması radikal müxalifətə heç bir uğur gətirməyəcək, necə ki, indiyə qədər uğur olmayıb. Həmçinin, onun yolunu kəsməyə hazır olanlar da unudulmamalıdır - Əli Kərimli, Cəmil Həsənlı, İqbal Ağazadə, Pənah Hüseyn və s. adları çəkilən və çəkilməyən bütün müxalifət "liderləri" İ. Qəmbərin ortalığa çıxması ilə onu hədəfə alacaqlar.

Rövşən RƏSULOVA

Əfqanıstanda törədilmiş terror aktı nəticəsində 40-dan çox insan yaralanıb

Əfqanıstanın cənubunda yerləşən Laşkarqax şəhərində törədilmiş terror aktı nəticəsində 40 nəfərdən çox insan yaralanıb. AZƏRTAC RİA Novosti agentliyinə istinadla xəbər verir ki, terrorçu-kamikadze minalanmış maşını polis binasının önündə partladıb. Terror aktına görə məsuliyyəti "Taliban" qruplaşması öz üzərinə götürüb.

İlk Belarus elektromobili yaradılıb

Belaruslular özlərinin ilk elektromobilini yaradıblar. AZƏRTAC BELTA agentliyinə istinadla xəbər verir ki, maşını Milli Elmlər Akademiyası (MEA) təqdim edib. MEA-nın Birləşmiş Maşınqayırma İnstitutunun baş direktoru Sergey Poddubko bildirib ki, Belarus alimləri bir il əvvəl bu ideya ilə MEA-nın rəyasət heyətinin sədrinə Vladimir Qusakova müraciət ediblər və sədr bu ideyanı dəstəkləyib. Elektromobilin mühərrikinin gücü 80 at gücü və yaxud təxminən 60 kilovat, maksimal sürəti saatda 110 kilometrdir. Maşının qiyməti açıqlanmır. Eksperimental nümunə "Geelysc7" Çin maşınlarının bazasında yaradılıb.

Qətər ilə Türkiyə arasında ilk birbaşa dəniz xətti açılıb

Qətər ilə Türkiyə arasında ilk birbaşa dəniz xətti açılıb. AZƏRTAC Anadolu agentliyinə istinadla xəbər verir ki, Qətər ilə İzmir limanı arasında 5 min tondan çox yük daşıyıcıma həyata keçiriləcək. Ayda bir dəfə Türkiyədən yola çıxacaq gəmi 11 günə Qətərə çatacaq. Birbaşa dəniz xətti həm Türkiyə-Qətər iqtisadi əməkdaşlığına, həm də limanlar arasında əlaqələrin gücləndirilməsinə müsbət təsir edəcək.

Əvvəllər məhkum olunmuş şəxsdən altı kiloqramdan çox marixuana götürülüb

Daxili işlər orqanlarının əməkdaşları narkotik maddələrin qanunsuz satışına və dövriyyəsinə qarşı mübarizəni uğurla davam etdirirlər. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Nəsimi Rayon Polis İdarəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat tədbirləri ilə Ağdaş rayon sakini, əvvəllər məhkum olunmuş Kamran Məmmədovdan 6 kiloqram 350 qram marixuana götürülüb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Yasamal rayonunda baş verən yanğın zamanı bir nəfər həlak olub

Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) paytaxtın Yasamal rayonunda baş verən yanğınla bağlı məlumat yayıb. FHN-dən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, yanğın Yasamal rayonunda bir-birinə bitişik tikilmiş ümumi sahəsi 90 kvadratmetr olan dörd otaqlı evdə qeydə alınıb. Hadisə nəticəsində həmin ev, həmçinin ümumi sahəsi 78 kvadratmetr olan üç otaqlı evin dam örtüyü 58 kvadratmetr sahədə yanıb. Yanğının kəşfiyyatı zamanı Süleymanova Zərgül Nəriman qızının cəsədi aşkar olunub. Evin qalan hissəsi və bitişik evlər yanğından mühafizə olunub, alov söndürülüb. Hadisə ilə bağlı müvafiq qurumlar tərəfindən araşdırma aparılır.

Ölkə ərazisində havanın temperaturu 41 dərəcəyədək yüksələcək

Azərbaycanda avqustun 24-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən AZƏRTAC-a verilən məlumata əsasən, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraiti yağmursuz olacaq. Şimal-şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 22-25°, gündüz 32-37° isti, Bakıda gecə 23-25°, gündüz 35-37° isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi 758 mm civə sütunu, nisbi rütubət 45-55 faiz təşkil edəcək.

Abşeron çimərliklərində dəniz suyunun temperaturu Sumqayıt, Novxanı, Pirşağı, Nardaran, Bilgəhdə 25-26°, Zağulba, Buzovna, Mərdəkan, Şüvəlanda 26-27°, Türkan, Hövsan, Sahil, Şixda 27-28° olacaq.

Azərbaycanın rayonlarında hava şəraiti yağmursuz keçəcək. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 20-25°, gündüz 36-41° isti, dağlarda gecə 14-19°, gündüz 25-30° isti olacağı gözlənilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında hava yağmursuz olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 19-24°, gündüz 36-41° isti olacağı gözlənilir.

Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında hava yağmursuz olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 14-19°, gündüz 25-30° isti olacağı gözlənilir.

Qazax, Gəncə, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 20-24°, gündüz 33-38° isti olacağı gözlənilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayilli, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 18-23°, gündüz 32-37° isti, dağlarda

gecə 13-18°, gündüz 26-31° isti olacağı gözlənilir.

Mərkəzi Aran: Mingəçevir, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 20-25°, gündüz 36-41° isti olacağı gözlənilir.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Səhər dağlarda duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 22-24°, gündüz 33-38° isti, dağlarda gecə 15-20°, gündüz 25-30° isti olacağı gözlənilir.

Azərbaycan dövlətçilik tarixində mühüm yer tutan AXC mürəkkəb bir beynəlxalq şəraitdə yarandı. Birinci Dünya müharibəsi 1918-ci ildə başa çatdı. Müharibədə Böyük Britaniyanın başçılıq etdiyi Antanta ölkələri Dördlər İttifaqına (Osmanlı Türkiyəsinin də daxil olduğu) qalib gəldi. Məğlub ölkələr sırasında olan Türkiyə və Böyük Britaniya arasında bağlanmış Mudros (1918-ci il oktyabrın 30-da) Müqaviləsinə görə Türkiyə Zaqafqaziyadan, o cümlədən, Azərbaycandan öz hərbi qüvvələrini çıxartmalı oldu, Zaqafqaziya, o cümlədən, Azərbaycan Böyük Britaniyanın nüfuz dairəsinə daxil edildi. Ona görə də, Bakıya ingilis qoşunları yeridildi.

"Azərbaycan tarixi" kitabında AXC nümayəndə heyəti və ingilis hərbi komandanlığı arasındakı danışıqın təfərrüatı verilib:

N.Usubbəyov, Ə.Ağayev və M. Rəfiyevdən ibarət olan Azərbaycan nümayəndə heyətinin İrandakı ingilis qoşunlarının komandanı general Tomsonla Ənzəlində apardığı danışıqların nəticələri Azərbaycan tərəfi üçün heç də ümidverici olmadı. Bu zaman Azərbaycan dövlətçiliyi ideyasının düşmənlərinin təsiri altında olan general Tomson bildirdi ki, "Azərbaycan Respublikası hökuməti türklərin intriqası nəticəsində yaranmış və xalq arasında heç bir dayağa malik deyildir". Azərbaycan nümayəndələrinin generalın bu fikrinə etirazından sonra o, əlavə etmişdi: "Bir halda ki, siz əksini iddia edirsiniz, onda gələrik, yerində təhqiqat aparıb, müvafiq qərar qəbul edərək".

General Tomson Ənzəlindən Bakıya yola düşməzdən əvvəl, bəyanatla çıxış etdi. Bəyanatda deyildi:

"I. Noyabrın 17-si saat 10-na kimi Bakı həm türk, həm də Azərbaycan qoşunlarından təmizlənməlidir;

II. Bakı şəhəri neft mədənləri ilə birlikdə işğal olunmuş ölkənin qalan hissəsi isə Azərbaycan hökuməti və qoşunlarının nəzarəti altında qala-

siyanın tərkib hissəsi idi, sonuncu isə İngiltərənin müttəfiqi olaraq qalırdı.

Belə bir şəraitdə ruslar və ermənilər Azərbaycanın müstəqilliyini tanımaq istəmir, müstəqillikdən imtina etmək əvəzinə, azərbaycanlılara öz hökumətlərində bir qədər artıq yer verəcəklərini həyasızcasına bəyan edirdilər.

Azərbaycan parlamentinin açılışı ilə Tomson Azərbaycan hökumətini Bakıda konstruktiv dialoqu hazır olan yeganə ciddi qüvvə hesab etdi.

1918-ci il dekabrın 26-da yaradılmış yeni, üçüncü Azərbaycan hökumətinin təşkili ilə əlaqədar olaraq general Tomson dekabrın 28-də bəyanat verdi. Bəyanatda deyildi: "Xoyskinin sədrliyi ilə koalision hökumətin təşkili ilə bağlı olaraq, bəyan edirəm ki, müttəfiq komandanlığı Azərbaycanın hüduqları daxilində yeganə qanuni hakimiyyət təmsilçisi olan bu hökumətə hərtərəfli yardım göstərəcəkdir".

Xoyski hökumətinin general Tomson tərəfindən Azərbaycanda yeganə qanuni hakimiyyət kimi tanınması "vahid və bölünməz Rusiya" bayrağı altında çıxış edən qüvvələrə bir qədər ayıldıcı təsir göstərsə də, onları Azərbaycan hökumətini devirmək fikrindən daşdırmadı. Bu qüvvələr Tomsonun bəyanatın-

saat ərzində Biçeraxovun qoşunları Bakıdan çıxarıldı və erməni dəstələri isə tərksilah olundu.

Azərbaycan hökumətinin mövqeyi gücləndikcə, ingilis komandanlığının ictimai-siyasi həyatın müəyyən sahələrində onun fəaliyyəti üzərinə qoyduğu məhdudiyətlər də, tədricən aradan götürülürdü. Belə ki, Azərbaycan hökumətinin polis, maliyyə idarələri, mətbuat, Bakı Dəniz Limanının fəaliyyəti üzərində tam nəzarəti bərpa edildi. General Tomsonun tutduğu Bakı general-qubernatoru vəzifəsi ləğv olundu.

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi, general Tomsonun noyabr bəyanatına əsasən, Azərbaycan hökumətinə Bakıda ordu saxlamaq qadağan edilmişdi. Buna görə də, 1918-ci ilin noyabrından 1919-cu ilin aprelində Azərbaycan Respublikasının Hərbi Nazirliyi Gəncədə fəaliyyət göstərməli oldu. 1919-cu ilin aprelində bu sonuncu məhdudiyət də ləğv edildi və Azərbaycan qoşunları təntənəli surətdə Bakıya daxil oldular. Beləliklə, dövlət aparatının, istisnasız olaraq, bütün strukturları Azərbaycan hökumətinin yurisdiksiyası altına keçmiş oldu.

ABŞ tədqiqatçısı Taduət Svyatkovski Böyük Britaniyanın Azər-

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Zaqafqaziya və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Böyük Britaniyanın nüfuz dairəsində

caqdır;

III. Azərbaycan Respublikası rəsmi olaraq tanınmır, lakin İngiltərə, Fransa və ABŞ nümayəndələri Azərbaycan hökuməti ilə de-facto əlaqələr yaradacaqlar;

IV. Aşağıdakı dəyişikliklər istisna olmaqla, bütün müəssisə və təşkilatlar öz adı fəaliyyətlərini davam etdirirlər:

a) general Tomson Bakının general-qubernatoru təyin olunur;

b) şəhər polisində ingilis komandanlığının nümayəndəsi başçılıq edir;

v) şəhər Dumasına yenidən əvvəlki fəaliyyət sərbəstliyi verilir;

q) Paris Sülh Konfransında millətlərin öz müqəddəratını təyinetmə prinsipi ətrafında gedən diskussiyalardan Azərbaycan kənarlaşdırılmayacaq;

d) L.Biçeraxov və onun hissələri ingilis qoşunları ilə birlikdə Bakıya daxil olurlar;

e) silahlı ermənilər Bakıya buraxılmırlar".

1918-ci il noyabrın 17-də ingilis qoşunları Biçeraxovun dəstələri ilə birlikdə Bakıya daxil oldular. Bununla əlaqədar general Tomsonun şəhər əhalisinə müraciətinin mətnində birçə yerdə belə "Azərbaycan" sözü işlədilməmişdi. Bu, ingilislərin Azərbaycanın müstəqilliyi ideyasına məni münasibətindən irəli gəlirdi. Tomsonun fikrincə, Qafqaz Ru-

dan sonra da Azərbaycan Respublikasına qarşı pozuculuq fəaliyyətlərini davam etdirirdilər. Azərbaycanda hakimiyyəti ələ keçirmək məqsədi ilə onlar 1919-cu il yanvar ayının əvvəllərində "Qafqaz-Kaspi hökuməti" deyilən oyuncaq bir qurum yaratdılar. Lakin ingilis komandanlığı, nəinki bu "hökumət" müdafiə etmədi, əksinə, 1919-cu il yanvarın 22-də Bakıya gəlmiş Zaqafqaziyadakı müttəfiq qoşunlarının baş komandanı general C.Milton Nazirlər Şurasının sədri F.X.Xoyski ilə görüşü zamanı, bir daha bildirdi ki, ingilislər Azərbaycan hökumətini Azərbaycan Respublikası ərazisində yeganə leqal hakimiyyət kimi qəbul edir və ona müttəfiq komandanlığı tərəfindən hərtərəfli yardım göstəriləcəkdir. General Milton, onu da əlavə etməyi lazım bildi ki, müttəfiq komandanlığı yenidən yaradılmış Zaqafqaziya dövlətlərinin daxili işlərinə qarışmayacaqdır.

Miltonun bu bəyanatı L.Biçeraxov "hökumət"nin taleyini, faktiki olaraq, həll etmiş oldu. 1919-cu il fevralın 28-də Azərbaycan hökuməti müttəfiq komandanlığına nota təqdim etdi. Notada tələb olunurdu ki, Bakıda asayişin bərqərar edilməsinə mane olan L.Biçeraxovun qoşunları şəhərdən çıxarılsın və erməni silahlı birləşmələri tərksilah edilsin. İngilislər Azərbaycan hökumətinin bu tələblərini müdafiə etdilər və 24

mayaraq, o, hakimiyyəti Bakıdakı rus kadet partiyasına vermək istəməirdi, çünki bu halda, o, əhalinin ancaq məhdud, yerli olmayan bir fraksiyasının dəstəyini qazana bilərdi. O, rusların belə bir nöqtəyi-nəzəri ilə də razılaşa bilməzdi ki, Azərbaycan bir ovuc siyasi avantürüst təxəyyülünün məhsuludur. O, qeyd edirdi ki, Xoyski hökuməti ölkədə yeganə həqiqi və mülki vətəndaşlardan təşkil olunmuş hökumətdir".

T.Svyatkovski göstərir ki, Tomson həm də azərbaycanlıların ermənilərlə olan ərazi mübahisəsində birincilərin tərəfini saxlamaq mövqeyini tutdu.

Hər iki hökumətin dəyişməz qəbul edəcəyi birçə qarış da sərhəd zolağı yox idi, bununla belə Naxçıvan, Zəngəzur və hər şeydən əvvəl, Dağlıq Qarabağ diqqət mərkəzində olan ərazilər idi. Dağlıq Qarabağ iqtisadi cəhətdən Şərqi Zaqafqaziya-dan asılı olmaqla, Naxçıvandan Türkiyəyə uzanan strateji dəhlizdə yerləşmişdi. Kimin idarə etməsindən asılı olaraq, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanla Anadolu arasındakı əlaqələrdə ya körpü, ya da sədd rolunu oynaya bilərdi. Türklər çıxıb getdikdən sonra, general Andronik həmin bu mübahisəli ərazidə erməni üsulidarəsini genişləndirməyə cəhd göstərdi, lakin dekabrın 1-də Tomson ondan hərbi əməliyyatları dayandırmağı xahiş etdi. Bundan baş-

q, 1919-cu il yanvarın ortalarında general Tomson Dağlıq Qarabağı qonşu Zəngəzur uyezdı ilə birgə müvəqqəti Azərbaycan idarəçiliyinə həvalə etdi. Tomson Xosrov Sultanovun hər iki ərazi bölgüsü üzrə hakimiyyəti təsdiq edəndə, ermənilərin reaksiyası daha kəskin şəkildə aldı. Tomson qeyd edirdi ki, Britaniya işğal intiqamı üçün fürsət sayıla bilməz. Onun cari məsələyə dair şəxsi fikri əhali yerdəyişməsi üsulundan istifadə edilməsindən ibarət idi: "Böyük miqyasda olmasa da köçürmə, şübhə-siz, zəruri olacaq. Məsələn, ne Qarabağda erməni anklavı qala bilər, nə də hal-hazırda kimi düşmən müsəlmanlar İravanın cənubi-qərbində oturub qala bilərlər".

Sultanov qarşılaşdığı hər cür etirazlara baxmayaraq, daha bir neçə ay ərzində Dağlıq Qarabağdakı erməni icmasının Azərbaycan idarəçiliyini rəsmən tanımasına müvəffəq oldu. Qəbul edilmiş qərara görə, erməni etnik anklavını dağlar arasındakı Ermənistan çox, Azərbaycanla bağlayan coğrafi, iqtisadi və nəqliyyat realıqları tanındı. Bu əhəmiyyətli addımın nə dərəcədə özünü doğruldacağı dinc vaxtda Azərbaycan qamizonlarının kəmiyyəti və yerdəyişməsinə məhdudlaşdıran bir sıra şərtlərdən asılı idi.

Vahid ÖMƏROV, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Türkiyənin Van şəhərində 2800 illik at skeleti tapılıb

Türkiyənin Van şəhərindəki Çavuştepe qalasında qazıntı işləri zamanı təxminən 2800 il bundan əvvələ aid at skeleti tapılıb. AZƏRTAC Anadolu agentliyinə istinadla xəbər verir ki, skeletin Urartu dövründən qaldığı müəyyən edilib. Qazıntılarda iştirak edən professor Hakan Yılmaz bildirib ki, bu, indiyə qədər görünməmiş hadisədir. Skeletin yanında çoxlu dəmir qalıqları da aşkar olunub. At skeleti ətraflı analiz ediləcək. Qeyd

edək ki, 2014-cü ildən bu qalada qazıntı işləri aparılıb və çoxlu tarixi əşyalar aşkar olunub.

Bütün zamanların ən yaxşı komediya filmi

Dünya kinosunun 100 ən yaxşı komediyasını müəyyən etmək üçün "BBC Culture" tərəfindən sorğu keçirilib. AZƏRTAC www.bbc.com sayına istinadla

xəbər verir ki, sorğuda 52 ölkədən 253 kinotənqidçi iştirak edib. Sorğunun nəticələrinə görə, amerikalı rejissor Billi Uaylderin "Cazda yalnız qızlardır" filmi bütün zamanların ən yaxşı komediyası seçilib. İkinci yeri Stenli Kubrikin "Doktor Streynclav", üçüncü yeri isə Vudi

Allenin "Enni Holl" filmi tutub. İlk beşiyə, həmçinin Harold Ramisin "Marmot günü" və Leo Makkerinin "Ördək şorbası" filmi daxildir. Xatırladaq ki, avqustun 22-də "Forbes" jurnalı bu il ən çox qazanan aktyorların siyahısını dərc edib. Siyahıya 68 milyon dollar qazanan Mark Uolberqin adı birinci yerdə olub.

Norveçdə dünyanın ən böyük Data Mərkəzi tikiləcək

"Kolos" şirkəti Norveçin şimalında, Ballangen şəhərinin yaxınlığında dünyanın ən böyük Data Mərkəzini tikməyi planlaşdırır. AZƏRTAC hi-news.ru sayına istinadla xəbər verir ki, bu bölgənin soyuq iqlimi effektiv soyutma sistemi yaratmağa, bir çox yenilənən enerji mənbələrinin olması isə enerji təchizatı problemini həll etməyə imkan verəcək. "Kolos" şirkətinin nümayəndələri bildirirlər ki, informasiya Data Mərkəzinin fəaliyyəti üçün lazım olan enerji küləyin köməyi və yaxınlıqdakı su elektrik stansiyaları ilə əldə olunacaq. Mütəxəssislərin hesablamalarına görə, tikintiye bir aya təxminən 1000 meqavat enerji lazım olacaq. Lakin Qütb regionunun soyuq iqlimi bu göstəricini 60 faiz azaltmağa imkan verəcək.

"Kolos" şirkətinin dizaynerləri Norveçin "HDR" şirkətinin memarları ilə birgə gələcək tikilinin ilkin layihəsini hazırlayıblar. Yaxın vaxtlarda binanın planının təsdiq olunması planlaşdırılır. İlkin hesablamalara əsasən, tikinti bir neçə il ərzində 3 min işçinin iştirakı ilə tikiləcək.

Ağ koalaya ad axtarılır

Avstraliyanın Kvinslend əyalətindəki zooparkda doğulmuş ağ tüklü koalanın şəkil və videoları sosial şəbəkələrdə paylaşılib. AZƏRTAC xəbər verir ki, zooparkın nümayəndələri hər kəsin diqqətini cəlb edən dişi koalaya ad verilməsi üçün izləyicilərə müraciət ediblər. Dişi bala üçün sosial şəbəkə istifadəçiləri tərəfindən Qar dənəsi, İnci, Şeyla, Sandi, Blanş, Binc kimi bir çox adlar təklif edilib. Tezliklə koalaya uyğun adın təkliflər arasında seçilərək verəcəyi bildirilib.

SƏS

Son səhifə

24 avqust

Norveç və San-Marino yığmaları ilə oyunlar üçün Azərbaycan millisinin heyəti açıqlanıb

2018-ci ildə Rusiyada təşkil olunacaq dünya çempionatının seçmə mərhələsi çərçivəsində sentyabrın 1-də Oslo şəhərində Norveç, sentyabrın 4-də isə Bakıda San-Marino yığması ilə qarşılaşacaq Azərbaycan milli komandasının heyəti açıqlanıb. AZƏRTAC AFFA-ya istinadla xəbər verir ki, heyətə Kamran Ağayev ("Mlada", Çexiya), Anar Nəzirov ("Zirə"), Səlahət Ağayev ("Neftçi"), Tərhan Quliyev ("İnter"), Bədavi Hüseynov, Rəşad Sadıqov, Maksim Medvedev (hər üçü "Qarabağ"), Pavel Paşayev ("Aleksandriya", Ukrayna), Maqomed Mirzabekov ("Neftçi"), Ürfan Abbasov ("Qəbələ"), Ruslan Abışov ("Neftçi"), Rahid Əmirquliyev, Qara Qarayev (hər ikisi "Qarabağ"), Dmitri Nazarov ("Aue", Almaniya), Təmkin Xəlilzadə ("Zirə"), Mahir Mədətov ("Qarabağ"), Cavid Hüseynov ("Qəbələ"), Araz Abdullayev ("Anortosis", Kipr), Əfran İsmayılov, Riçard Almeyda, Ağabala Ramazanov (hər üçü "Qarabağ"), Ruslan Qurbanov ("Qəbələ"), Namik Ələskərov ("Neftçi"), Ramil Şeydayev ("Jilina", Slovakiya) və Renat Dadaşov ("Ayntraxt", Almaniya) dəvət olunublar.

Azərbaycan taekvandoçusu qızıl medal qazanıb

Taypey şəhərində təşkil olunan tələbələrin XXIX Ümumdünya Yay Universiadasında Azərbaycanın taekvando üzrə milli komandasının üzvü Milad Beigi Hərçəqani qızıl medal qazanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, universiadanın taekvando yarışlarının ikinci günü də milli komandamız üçün uğurlu olub. Avqustun 23-də kişilərin mübarizəsində Milad Beigi Hərçəqani (80 kq) portuqaliyalı idmançı Jaan Miçel Fernandezə 29:1, Rusiya Federasiyasını təmsil edən Boqdan Qreçkinə 25:8, yaponiyalı Hidenori Ebatana 32:15 hesabı ilə qalib gələrək yarımfinala yüksəlib. Yarımfinalda ev sahibi ölkənin idmançısı Vey-Tinq Liu ilə görüşən dünya çempionumuz rəqibini mübarizədən kənarlaşdıraraq finala adlayıb - 12:4.

Hələdici qarşılaşmada bu il dünya çempionatında məğlubiyyətə uğratdığı ispaniyalı Raul Martinez Qarsiya ilə üz-üzə gələn Milad 6-3 hesablı qələbə sayəsində Universiadanın qalibi olub.

Azərbaycan taekvandoçusunun şərəfinə dövlət himnimiz səsləndirilib, üçrəngli bayrağımız qaldırılıb. Bugünkü mübarizədə üç taekvandoçumuz isə medal qazana bilməyib. Kişilərin 58 kiloqram çəki dərəcəsinə mübarizəsində Əli Məmmədov tailandlı rəqibi Tavin Hanprabla, qadınların yarışında Fəridə Əzizova (67 kq) Koreya Respublikasından olan Yandi Kimlə, daha bir qadın taekvandoçumuz Safiyə Polat (49 kq) isə türkiyəli İpek Çidemlə döyüşdə uduzublur. Qeyd edək ki, yarış "G2" kateqoriyalı olduğundan birinci, ikinci və üçüncü yeri tutan idmançılar, müvafiq olaraq 20, 12 və 7,2 reyting xalı qazanırlar.

Elvin Mürsəliyev: "Hakimlərin nöqsanlarına görə finala çıxma bilmədim"

Görüşlər çox ağır idi. İlk görüşüm rus idmançısı Roman Vlasov ilə oldu. O, iki dəfə Olimpiya çempionu, üçqat Avropa və üçqat dünya çempionudur. Ona qalib gələndən sonra özümü finalda qızıl medalçı kimi gördürdüm. Bu fikri AZƏRTAC-a müsahibəsində Parisdə keçirilən dünya çempionatının bürünc medalçısı Elvin Mürsəliyev söyləyib. O bildirib ki, ikinci görüşü erməni əsilli Polşa idmançısı ilə olub və rəqibinə vaxtından əvvəl tam üstünlüklə qalib gəlib. "Ancaq təəssüf olsun ki, yarımfinalda hakimlərin bəzi nöqsanlarına görə finala çıxma bilmədim və bürünc medal qazandım. Ümmiyyətlə, mən çempionata medal qazanmaq üçün gəlmişdim. İsteyimə nail oldum. Qarşılaşdığım hər bir idmançı çox güclü rəqiblər idi. Çəkdiyim əziyyətin bəhrəsini görmək istəyirdim", - deyə Elvin Mürsəliyev qeyd edib.

Bakıya qayıtdıqdan sonra məşqçilər korpusunun gələcək planları müəyyən edəcəyini diqqətə çatdıran Azərbaycanlı idmançı bildirib ki, məqsədi növbəti Avropa və dünya çempionatlarında bürünc medalı qızıl medalla əvəz etməkdir.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel:598-33-90 Faks:493-11-62**

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**